

bb 60. / a minisztertanács ... 1. folyt./-ju

a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter előterjesztése alapján a minisztertanács módosította az élelmiszerek és italok előállításáról és forgalmáról szóló egyes jogszabályokat.

a szakszervezetek országos tanácsa elnökségének - a pénzügyminiszterrel és a munkaügyi miniszterrel egyetértésben tett - javaslata alapján a kormány szabályozta a külföldön munkát vállaló magyar állampolgárok társadalombiztosításának rendjét.

a minisztertanács az elnöki tanácstól kapott felhatalmazás alapján rendelkezéssel intézkedett a magyar népköztársasági sport érdemérem alapítására és adományozására.

a kormány ezután egyéb ügyeket tárgyal.

/mti/

.-.

17.50/ju

ll

-2-

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, II. Rákóczi-utca 547. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásáért a főszerkesztő felel.

bb 1. megkezdtek a mátyás templom főoltárának restaurálását

1 sb/tr-Im 1e

1968. szeptember 20.

a mátyás templom főhajójában befejezték a mennyezet egyik felének helyreállítását az országos szakipari vállalat diszítő festői és aranyozói. a századfordulói általános templomrestaurálás vezetőjének, schulek frigyos műépítésznek hagyatékából előkerült tervek, rajzok alapján egészítették ki a hiányos falrészeket, a gótikus és részben magyaros motívumú ornamentális falfestést. a restaurátorok most szintetikus kötőanyagú festékekkel dolgoztak, hogy megakadályozzák a fal felület gombásodását. ezzel a módszerrel ugyanis tovább épségben marad a fal, mint a szokásos kazéines és egyéb szerves kötőanyagú festék alkalmazásával. gondosan ügyeltek arra is, hogy a restaurált felület ne üssön el a régi díszektől, s a friss festék is antik, patinás hatást keltsen. ezért az aranyozás élénk színét is vékony festékréteggel tompították.

a diszítő festők és az aranyozók megkezdtek a főoltár restaurálását is. többszáz apró sérülés nyomát tüntetik el az oltár gazdag kőfaragványairól és újra színezik, majd patinazzák a szobrokat. a templom oldalfalain Lotz károly és székelly berta-lan freskóit hat festőművész restaurálja. a restaurátorok tervei szerint a téli hidegek előtt, decemberig fejezik be a munkát. gondoskodnak a helyreállított freskók és ornamentális díszek fokozottabb védelméről is. a falakba felszivódó nedvesség ellen a templom fala mentén aknákat, több méter mély árkokat ásnak, s ráccsal fedik be. így a középkori kőfal-alapot állandóan szellőztetik, szárítják az aknák, s nem juthat el a nedvesség az értékes faldíszekhez./mti/

Leh

.-.

- 1 -

bb 2. új bemutatókra készül a néphadsereg művészegyüttese

i vt/hné-ju zs la

1968. szeptember 20.

a magyar néphadsereg vörös csillag érdemrenddel kitüntetett művészegyüttese több új bemutatóra készül. a prizma-sorozat harmadik produkciójaként „oké amerika”, címmel még ebben a hónapban gál péter és sipos tamas zenés-táncos mini-revűjével lépnek színpadra a katonaművészek. jelenetekben, zenében, énekekben adnak keresztmetszetet a mai amerikai életformáról. a kétszeres színpadi művet - mezei éva rendezésében - első alkalommal cegléden adják majd elő. a budapesti közönség októberben láthatja.

az együttes - a szimfonikus zenekar, a kórus és színészek közreműködésével földindulás című új műsorával köszönti az öszi rózsás forradalom és a kommunista magyarországi pártja megalakulásának félszázados jubileumát. a műsort korabeli irodalmi és zenei anyagokból selmeczi elek állította össze, az előadást balogh géza rendezi. a premiert - a tervek szerint - október végén tartják.

a tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója alkalmából „csihajda”, címmel mutatják be új produkciójukat katonaművészeink. /mti/

--

bb 3. szőlő télire

a vid-kz/tné-ju ká la

1968. szeptember 20.

a kecskeméti hűtőház - többéves kísérlet után - az idén nagyobb mennyiségű szőlő tárolására vállalkozott. hűtőtermében hat fajtából - többek között a pannónia kincsből. a szőlőskertek királynéjából az afus-aliből, és az itzáki sárfelhérből - hatvagonra való raknak el télire. a hűtőházban kidolgozott tartósítási eljárással az eddigi tapasztalatok szerint, még januárban is friss, aromás a szőlő. ha a tárolás, illetve a késői értékesítés gazdaságosnak bizonyul jövőre nagyobb méretekben foglalkoznak a szőlő tárolásával és átadják tapasztalataikat a hűtőházzal rendelkező kertészeti gazdaságoknak is. a „téli”, szőlőt decemberben, januárban hozzák forgalomba, a fajtáknak megfelelő áron. /mti/

200

--
-2-

bb 4. munkához látott az iskolai gyermekvédelmi hálózat

i hi/tm szb zs

1968. szeptember 20.

a tanév kezdetével munkához látott az iskolai gyermekvédelmi hálózat is. a cél az, hogy a gyermekek szellemi vagy testi fejlődését hátráltató körülményeket, problémákat társadalmi segítséggel, az állami gondozás igénybevételével, lehetőleg a családon belül rendezzék.

az v. kerület iskoláiban 32 pedagógus csaknem egy évtizede látja már el a sok türelmet, hozzáértést igénylő gyermekvédelmi munkát. az erkölcsi vagy egyéb szempontból problémát jelentő növendékekről osztályonként nyilvántartást vezetnek, s ez megkönnyíti a hatásos közbelépést. megszervezik például az igazolatlanul mulasztók gyorsított ellenőrzését. a szülői munkaközösség tagjai időről-időre felkeresik a gyakran kimaradózó tanuló családját, s a helyszínen győződnek meg arról, valóban beteg-e a gyerek. más intézkedésekkel is segítik a gyermekvédelmet. a napközi otthonokban, tanulószobákban helyet biztosítanak az ugynevezett veszélyeztetett kisdíákoknak, az óvodák és általános iskolák a beszédhibás tanulókat logopédiai kezelésre küldik, a tanulmányi szempontból hátrányosabb helyzetben levőket pedig korrepetálással segítik.

a szülők felelősségét fokozottan számonkérlik a gyármhatósági teendőket ellátó tanácsai oktatási osztályok. a xvii. kerületben például szigorúan eljárnak a kötelességüket elmulasztó szülőkkel szemben, s ebben az évben 68 idült alkoholistát apa ellen kezdeményeztek kényszerelvonó kurát. az iskolaorvosok és a védőnők előadás-sorozatot tartanak a személyi és a környezeti tisztaságról, az egészséges életmód alapvető tudnivalóiról. évente egyszer minden gyermekorvos és védőnő meglátogatja a körzetéhez tartozó gyermekek szüleit, a családokhoz kihelyezett állami gondozottakat, s a tapasztalatokat megbeszéli a gyermekgyógyász főorvossal. /mti/

--

bb 5. római kori „üveggyár”, maradványai a táci gorslumban

a vid-fm/mné szb ká

1968. szeptember 20.

tácson, a hajdani gorslumban már tíz esztendeje vallowatják a föld mélyét a régészek, s a római városka még mindig szorgalmas meglepetésekkel. a település központjában az idén folytatják a nagyméretű épületek feltárását. a tavaly kibontott, szentélyben végződő nagy csarnok fölött iv. századbeli városrész több épülete került felszínre. közülük a legérdekesebb egy több kamencés ház, amelyet valószínűleg „üveggyártásra”, rendeztek be hajdanában.
/folyt.köv./

200

-3-

bb 5. /római kori... 1. folyt./-szb

a feltárásokkal párhuzamosan megkezdődött gorsiumban a konzerváló, helyreállító munka is. az országos műemléki felügyelőség hozzájárult a diszkutak konzerválásához, illetve részleges helyreállításához. /mti/

--

bb 6. sarki buvárt lőttek biharugrán

a vid-kz/tné szb ká

1968. szeptember 20.

megkezdődött az őszi csucsforgalom a biharugrai vadviz-országban. a vándormadarak most tartják indulás előtti ,,tanácskozásaikat,, a vadkacsa ,,parlamentek,, üléseire egy-szerre 5-6 ezren is összejönnek, s hasonlóképpen nagy csoportokban készülnek vándorutjukra a sirályok és más madarak is. a világvizonylatban kiveszőben levő nyári ludakból - mint most már megállapítható - az idén különösen gazdag volt a szaporulat. mintegy 500 sztyepp-madár készül távoli útjára. sok ritka madár is vendégeskedik a tájon. kis gergely vadőr például sarki buvárt ejtett. az északi sarkvidék e jellegzetes madara ritkán vándorol erre a tájra, s akkor is csak novemberben, vagy decemberben. az idén valószínűleg a szeszélyes időjárás zavarta meg egyébként jó időérzékét. /mti/

--

bb 7. meghirdették a dolgozók ideai gyorsíró- és gépiró versenyét

1 pr/hné szb zs

1968. szeptember 20.

október 25-28 között rendezik meg a dolgozók ideai magyar és idegen nyelvű gyorsíró- és gépiró versenyét. a versenyfel-tételekről budapesten az országos gyorsíró- és gépiró versenybizottság - v. kerület bástya utca 5. telefon: 185-002 - vidéken a területileg illetékes gépiró- és gyorsíró-iskolák versenyfelölősei adnak felvilágosítást. a nevezési határidő október 5. /mti/

--

Leli

-4-

bb. 12. honismereti kutatások a délszláv településeken

a vid-fm/tné/ká/gy/la

1968. szeptember 20.

a kecskeméti népkutató-honismereti kör kiterjesztette munkáját a bács-kiskun megyei délszláv-lakta településekre is. hercegszántón megkezdtek a sokácok történelmének, néprajzá-nak vizsgálatát. a kollektív kutatás fontos részei az antro-pológiai vizsgálatok. dr. henkey gyula a sokácok mintegy 50 százalékat vizsgálta meg a faluban. érdekes, hogy a sokác férfiak átlagosan 169.88 centiméter magasak, majdnem 2 centi-vel nyúlókabbak, mint a megyebeli férfiak általában. vi-szont a sokác nők magassága megfelel az átlagos 156,88 cen-timéternek.

a kutatás kezdete egy nagyobb szabású munkának, amely-nek célja e népcsoportok vitatott származásának, továbbá a kölcsönös beolvadásnak és keveredésnek pontos megállapi-tása. jövő tavasszal a katymári bunyevácok körében folytat-ják a kutatást. /mti/

--

bb. 13. újabb piacokat hódított a bodrogkereszturi kerámia

vid-kz/tné/ká/gy/la

1968. szeptember 20.

újabb piacokat hódított a frankfuti kiállításon a bodrog-kereszturi kerámia. az új vevők között angol, nyugatnémet, svéd és dán cégek szerepelnek. csak a kiállításon bemutatott tárgyakból mintegy 14 ezret rendeltek. az új üzletfeleknél az üzem egyik speciális készítménye, az úgynevezett fonott áruk aratták a legnagyobb sikert. /mti/

--

bb. 14. kőszállító autókaravánok jugoszláviába

vid-kz/tné/ká/gy/la

1968. szeptember 20.

kőszállító autókaravánok járnak dél-baranyából jugoszlá-viába. a 12-es autóközlekedési vállalat 25 gépkocsija a nagyharsányi bányából szállít követ az eszék-környéki utja-vításokhoz. az üzem tavaly exportált először követ jugosz-láviába. ezuttal 20 ezer köbméterre szól a megrendelés, de már 1969 első negyedére is újabb 20 ezer köbméter követ rendelt a jugoszláv fél a nagyharsányi kőbányától. /mti/

--

8.45/gy k-93v
930Dy

-7-

bb 5. /rómaikori... 1. folyt./-szb

a feltárásokkal párhuzamosan megkezdődött gorsiumban a konzerváló, helyreállító munka is. az országos műemléki felügyelőség hozzálátott a diszkutak konzerválásához, illetve részleges helyreállításához. /mti/

bb 6. sarki buvárt lőttek biharugrán

a vid-kz/tné szb ká

1968. szeptember 20.

megkezdődött az őszi csucsforgalom a biharugrai vadvizországban. a vándormadarak most tartják indulás előtti ,,tanácskozásaikat,,. a vadkacsa ,,parlamentek,, üléseire egy-egy 5-6 ezren is összejönnek, s hasonlóképpen nagy csoportokban készülnek vándorutjukra a sirályok és más madarak is. a világviszonylatban kivételesen levő nyári ludakból - mint most már megállapítható - az idén különösen gazdag volt a szaporulat. mintegy 500 sztyepp-madár készül távoli útjára. sok ritka madár is vendégeskedik a tájon. kis gergely vadőr például sarki buvárt ejtett. az északi sarkvidék e jellegzetes madara ritkán vándorol erre a tájra, s akkor is csak novemberben, vagy decemberben. az idén valószínűleg a szélsőséges időjárás zavarta meg egyébként jó időérzékét. /mti/

bb 7. meghirdették a dolgozók ideai gyorsíró- és gépiró versenyét

1 pr/hné szb zs

1968. szeptember 20.

október 25-28 között rendezik meg a dolgozók ideai magyar és idegen nyelvű gyorsíró- és gépiró versenyét. a versenyfeltevésekről budapesten az országos gyorsíró- és gépiró versenybizottság - v. kerület bástya utca 5. telefon: 185-002 - vidéken a területileg illetékes gépiró- és gyorsíró-iskolák versenyfelelősei adnak felvilágosítást. a nevezési határidő október 5. /mti/

Leli

--

-4-

bb. 12. honism

a vid-fm/fné/ká

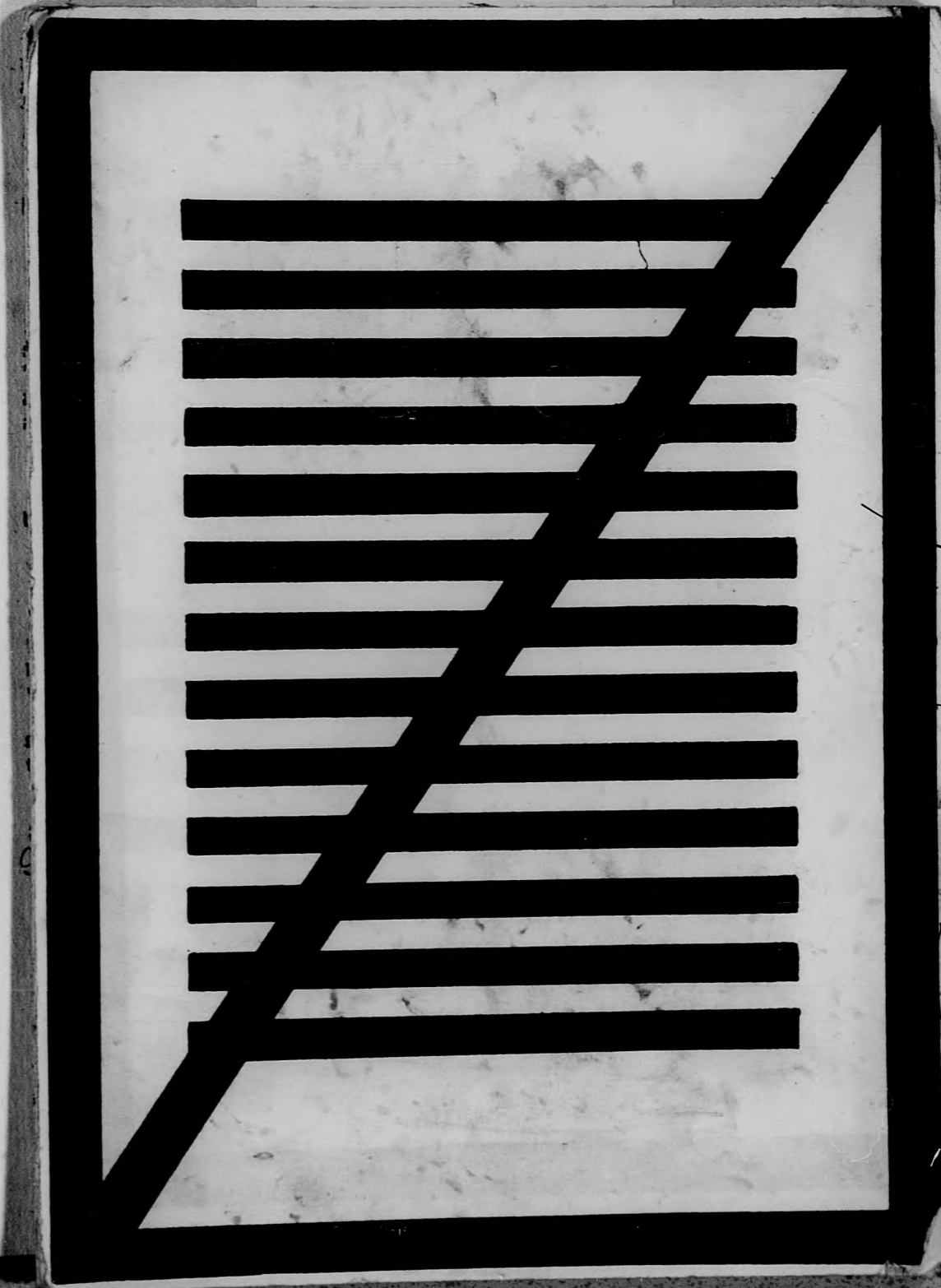
a kecskeméti munkáját a bács-hercegszántón megkezdte a vizsgálatát. a pológiai vizsgálata során százalékát vizsgálta a férfiak átlagosan a nőkénél nagyobbak szont a sokác nőknél kisebbek.

sept. 20.
5-6 lap
Kedez!

a lepüléseken

8. szeptember 20.

kiterjesztette a településekre is. a néprajzi részeit az antropológusok mintegy 50% -ig vizsgálta, hogy a sokácok átlagosan 2 centiméterrel magasabbak a vidéki lakosoknál. a lakosság átlagos 156,88 cen-

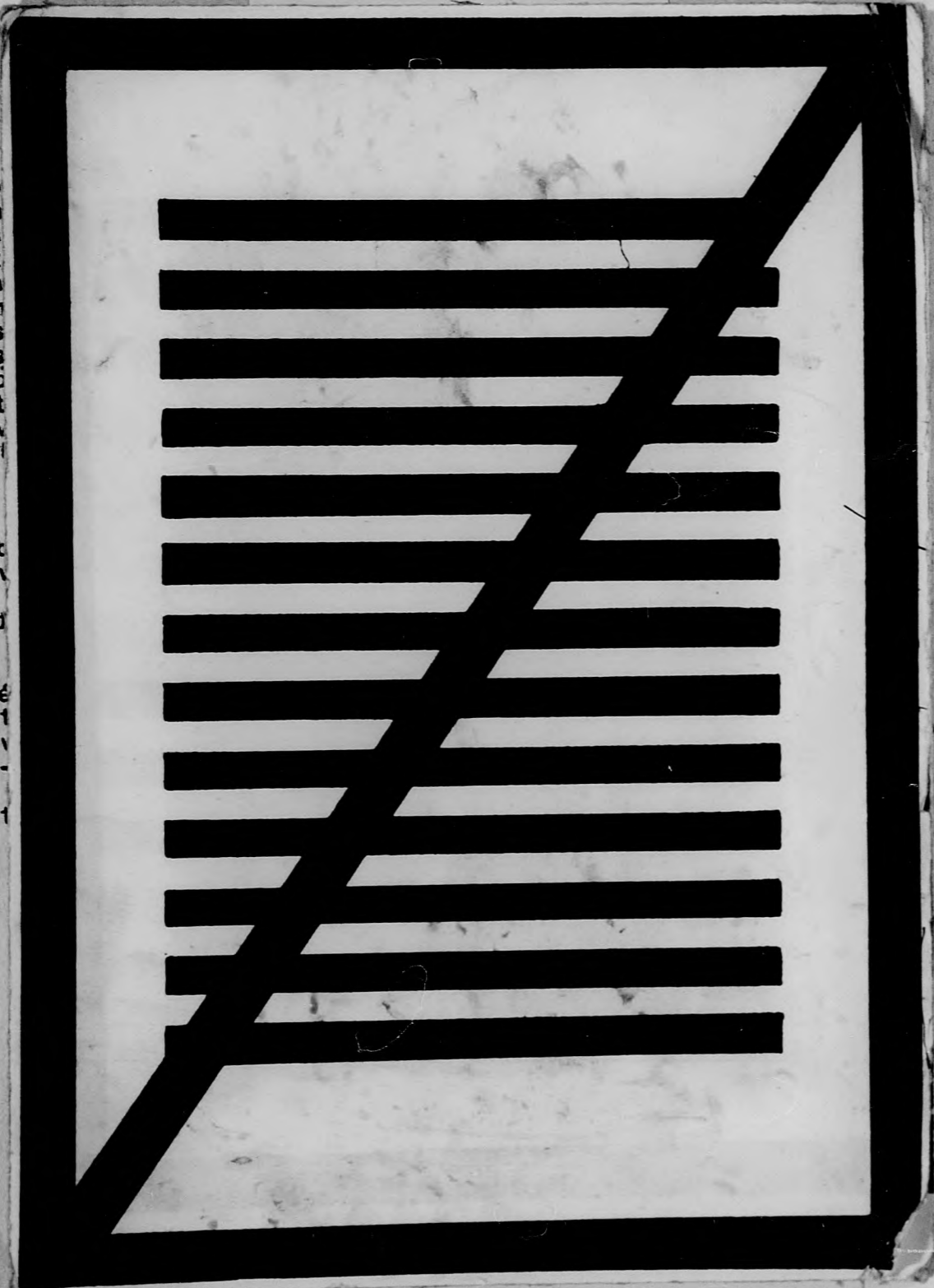
sept 20.
5-6 lap
Kiadás!

bb 5. /rómaiakor:

a feltárásokkal
közvetlenül, helyre
ügyesség hozzájárul
részleges helyreállítás

gorsiumban a
s műemléki fel-
ához, illetve

b
a
o
n
s
t
a
m
s
p
t
v
t
v
é
v
t

bb. 12. honismereti kutatások a délszláv településeken
a vid-fm/fné/ká/gy/la 1968. szeptember 20.

a kecskeméti népkutató-honismereti kör kiterjesztette munkáját a bács-kiskun megyei délszláv-lakta településekre is. hercegszántón megkezdtek a sokácok történelmének, néprajzának vizsgálatát. a kollektív kutatás fontos részei az antropológiai vizsgálatok. dr. henkey gyula a sokácok mintegy 50 százalékat vizsgálta meg a faluban. érdekes, hogy a sokác férfiak átlagosan 169.88 centiméter magasak, majdnem 2 centivel nyulánkábbak, mint a megyebeli férfiak általában. viszont a sokác nők magassága megfelel az átlagos 156,88 centiméternek.

a kutatás kezdete egy nagyobb szabású munkának, amelynek célja e népcsoportok vitatott származásának, továbbá a kölcsönös beolvadásnak és keveredésnek pontos megállapítása. jövő tavasszal a katymári bunyevácok körében folytatják a kutatást./mti/

bb. 13. újabb piacokat hódított a bodrogkereszturi kerámia
vid-kz/tné/ká/gy/la 1968. szeptember 20.

újabb piacokat hódított a frankkruti kiállításon a bodrogkereszturi kerámia. az új vevők között angol, nyugatnémet, svéd és dán cégek szerepelnek. csak a kiállításon bemutatott tárgyakból mintegy 14 ezret rendeltek. az új üzletfeleknél az üzem egyik speciális készítménye, az ugynevezett fonott áruk aratták a legnagyobb sikert./mti/

bb. 14. kőszállító autókaravánok jugoszláviába
vid-kz/tné/ká/gy/la 1968. szeptember 20.

kőszállító autókaravánok járnak dél-baranyából jugoszláviába. a 12-es autóközlekedési vállalat 25 gépkocsija a nagyharsányi bányából szállít követ az eszék-környéki utjavításokhoz. az üzem tavaly exportált először követ jugoszláviába. ezuttal 20 ezer köbméterre szól a megrendelés, de már 1969 első negyedére is újabb 20 ezer köbméter követ rendelt a jugoszláv fél a nagyharsányi kőbányától./mti/

8.45/gy K-93V
g30Dny

bb. 15. monográfia a 600 éves tószegről

vid-fm/mné/ká/gy/la

1968. szeptember 20.

érdekes helytörténeti kiadvány lát napvilágot rövidesen szolnok megyében: balogh sándor református lelkész csaknem másfél évtizedes kutató és gyűjtőmunkával elkészítette a hat- ezer lélekszámú tószeg monográfiáját. a mű megemlíti, hogy a szolnok melletti település az idén ünnepi fennállásának 600. évfordulóját. ezt igazolja nagy lajos király 1368-ban keltezett adománylevele, amely a község alapításáról szól.

a kiadvány részletesen ismerteti azokat a régészeti emlékeket is, amelyek a tiszta partjáról és a község különböző részeiről kerültek elő./mti/

..

bb. 16. szakosított szarvasmarha telepek zalában

vid-kz/tné/ká/gy/la

1968. szeptember 20.

zala megye közös gazdaságai az idén mintegy 100 millió forint értékű beruházást valósítanak meg. az összeg több mint fele a szarvasmarha tenyésztés fejlesztését szolgálja. a felépített, illetve felépülő 70 új létesítményből 33 szarvasmarha istálló. valamennyi alkalmas a korszerű gépesítésre. figyelemreméltó, hogy a megyében már az idén napirendre került a szakosított, legalább 300 szarvasmarha elhelyezésére alkalmas telepek kialakítása. ezeken a tenyésztéshez és az állattartáshoz szükséges minden objektum rendelkezésre áll. az első két szakosított szarvasmarha telep zalaszentmihályon és zalaövön épül meg./mti/

..

bb. 17. munkásmozgalmi térkép békéscsabán - új kiállító csarnok gyulán

a vid-fm/mné/ká/gy/la

1968. szeptember 20.

gazdag programmal készülnek a muzeumi hónapra a viharsarokban. a haladó hagyományokban gazdag tájon a hármas forradalmi évforduló tiszteletére kiállításokat, előadássorozatot rendeznek.

- folyt. köv. -

8.50/gy *4c 940*

- 8 -

bb. 17. /munkásmozgalmi térkép.... 1. folyt./ gy

a városokban, falvakban és tanyaközpontokban nyolc vándorkiállítás ismerteti: hogyan kapcsolódott békés megye fél-évszázaddal ezelőtt az őszirózsás forradalomba, hol alakultak meg és hogyan tevékenykedtek a pártalapszervezetek, s milyen szerepet tölthettek be az országos eseményekben a tanácsköztársaság helyi eseményei és harcai.

a muzeumi hónap ünnepi megnyitója ruzicskay györgy szarvasi születésű festőművész kiállítása lesz. ruzicskay annakidején szarvason résztvett a munkásmozgalmi harcaiban, s a jubileum alkalmából szülővárosában legszebb alkotásait mutatják be. orosháza, a szántó kovács jános muzeumban forradalmi, néprajzi és képzőművészeti kiállítás nyílik.

a gyulai várban állandó jellegű kiállítást rendeznek a város 17.-20. századi történetéről. a tervek szerint novemberben megnyílik gyulán az új kiállítócsarnok, ahol elsőnek kohán györgy legszebb alkotásait láthatják az érdeklődők. békéscsabán, a fő-téren megyei munkásmozgalmi térképet helyeznek el, amelyen feltüntetik a forradalmi események színhelyét, idejét és szereplőit./mti/

..

bb. 18. tanácsi vállalatot vásárolt a tokodi aranykálász termelőszövetkezet

vid-kz/tné/ká/gy/la

1968. szeptember 20.

3,6 millió forintért a tokodi aranykálász termelőszövetkezet megvásárolta a komárom megyei fémipari vállalat csatlósát. a vételárát részben saját tőkéjéből, részben bankhitelből egyenlítő ki. a gazdaságra mindkét félnek előnyös. a tanácsi vállalatnak, amelynek tatabányán van a központja, terhes volt a távolfekvő, profiljába már nem illő, s ezért kedvezőtlen rezsivel gazdálkodó üzem. a termelőszövetkezet viszont a közeli fekvő melléküzemmel számottevő többletbevételhez jut, hiszen annak évi forgalma mintegy 6 millió forint. mivel a közös gazdaság rezsiköltségei kisebbek, olcsóbban tudja majd termelni és forgalomba hozni termékeit, a csatokat és vereteket. az új tulajdonos vállalta, hogy teljesíti a régi szerződésekké járó kötelezettségeket. az eladó műszaki segítséget nyújt az új szövetkezeti melléküzemnek./mti/

..

4c 940

- 9 -

bb. 19. a lottó e neti nyerőszámai

lk/gy/bs

1968. szeptember 20.

a sportfogadási és lottó igazgatóság tájékoztatása szerint fertődön a kézségi művelődési otthonban megtartott lottóscsorláson a 38. játékhéten a következő számokat húzták ki:

31, 32, 53, 55, 64.

/mti/

bb. 20. „elektromos törülköző”, - megkezdődött a sirokko sorozatgyártása

t kf/tm/le/gy/bs

1968. szeptember 20.

a labor műszeripari művek üllői uti mintatermében pénteken a kereskedelem és a vendéglátóipar képviselőinek bemutatják a sirokkót a magyar gyártmányu elektromos készszárító berendezést.

a készszárító készülékből néhány példányt korábban már kipróbáltak, s a tapasztalatok szerint az első darabok még lassan működtek. ezért az „elektromos törülköző”, készítői a készülék motorjának fordulatszámát háromszorosára növelték, s egyúttal a súlyát felére csökkentették. a sirokko hatásfoka most már kifogástalan, felveszi a versenyt a legjobb ilyen külföldi gyártmányokkal. negyven másodperc alatt szárítja a kezét.

a sirokko sorozatgyártása a labor művek esztergomi gyárában megkezdődött, s az idén őt eznet készítenek belőle. felkészültek arra, hogy a vendéglátóipar, a kereskedelem, a kórházak, hivatalok, intézmények igényei alapján jövőre tízezer nagyságrendben gyártásuk a hasznos kis készüléket. /mti/

bb. 21. a gellért szálloda igazgatósága

lk/gy/bs

1968. szeptember 20.

értesíti vendégeit, hogy 1968. szeptember 23-án, hétfő reggeltől a szálloda és a hozzá tartozó vendéglátó helyiségek /étterem, söröző, eszpresszó/, valamint a fodrászat nemzetközi rendezvény miatt előreláthatólag körülbelül két hétig zárva lesznek. a rendezvény utáni időszakra szoba és éttermi rendeléseket folyamatosan vesznek fel. /mti/

12.45/gy

- 10 -

1404.222
1404.222

bb. 26. időjárásjeleltés

j/e

1968. szeptember 20.

a meteorológiai intézet jelelti szeptember 20-án, pénteken délelőn:

nyugat felől felhősödés

az élénk, helyenként viharos széllel érkező hűvös levegő ma reggel szórványos záporok, zivatarok kíséretében elérte a balkán-félszigetnek és a szovjetunió európai területének déli részét. a lehűlés ezeken a területeken az elmúlt 24 óra folyamán elérte a 10 fokot is. európa nagy részén a legmagasabb nappali hőmérsékletek általában alacsonyabbak az elmúlt hat év átlagánál. a brit-szigeteken és nyugat-európában a nagy sebességgel áramló, nedves, enyhe légtömegek okoznak felhős, szeles, sokfelé esős időjárást. közép-európában és így a kárpát-medencében is átmenetileg kevesebb a felhő, főként a reggeli órákban ködös az idő.

hazánkban csütörtökön a dunántúlon változóan, máshol erősen felhős idő volt. a nap ennek megfelelően nyugaton 6-9, keleten 1-3 órán át sütött, sőt az északi keleti megyékben egész nap borult maradt az ég. a kiskunhalas-kecskemét-salgótarján vonaltól keletre mindenütt esett az eső, egy-két helyen zivatar is volt. a lehullott eső mennyisége általában csapadéknyom és 12 milliméter között volt, de néhány helyen elérte a 20-30, sőt záhonyban a 33, mátészalkán a 39, vásárosnaményban a 41 millimétert is. több helyen átmenetileg erős északi szél fújt. a hőmérséklet napközben általában 17-21, az északi keleti megyékben azonban csak 15-18 fokig emelkedett. ma hajnalra 5-12 fokig hűlt le a levegő. néhány helyen reggeli köd volt. ma délelőlt az északi megyék kivételével derült volt az ég. a hőmérséklet 11 órakor 17-19 fok között volt.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 16,5 fok volt, 0,1 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 18 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 763 milliméter, alig változik.

a bataton vizének hőmérséklete 12 órakor síófoknál 18,7 fok volt.

/to lyt. köv./

13.08/e

- 11 -

1404.222
1404.222

bb. 26. /Időjárás...folyt./e

várható időjárás szombat estig:

pénteken kevés felhő, eső nélkül, szombaton nyugat felől megnövekedő felhőzet, legfeljebb a nyugati és északi megyékben kisebb eső, mérsékelt, változó irányú, szombaton napközben kissé megélénkülő déli, délnyugati szél. helyenként reggeli köd. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 7-12, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 20 fok körül.

a duna vízállása budapestnél 237 centiméter. /mti/

bb. 22. súlyos közlekedési balesetek

1 fe/gk/zs/gy/bs

1968. szeptember 20.

Kultsár György 56 éves fényképész kisiparos személygépkocsijával szabálytalanul előzött hátról közúton és beszeleltözött egy tengergépkocsival. Kultsár sérüléseibe a kórházba szállítás közben belehalt, felesége súlyosan megsérült. Monor községi határában a megengedettnél nagyobb sebességgel, figyelemlenül vezette motorkerékpárját Mátyás Pál, 42 éves állatfelváltó, gyömői lakos és belerohant egy előtte haladó lovaskocsiba. Mátyás a helyszínen meghalt. Budapest-háros vasúttálmáson ittasan, szabálytalanul helyen akart átmenni a vasúti síneken Kincses József 39 éves segédmunkás, érdeklőti lakos és egy személyvonat halálra gázolta.

a 11. kerületben, az Irinyi József utca és a Budafoki út kereszteződésében orosz Gyula 20 éves gyakornok szabálytalanul helyen ment át az uttesten, s egy motorkerékpár elütötte. a mentők súlyos sérüléssel szállították kórházba.

kiesett a 3-as villamosból a Váci utca és az Árpád utca kereszteződésében Koltai Zoltán 17 éves tanuló és súlyosan megsérült. /mti/

bb. 23. lopott személygépkocsival karambolozott

1 fe/gk/zs/gy/bs

1968. szeptember 20.

Rádai Péter 22 éves segédmunkás, budapesti lakos egy parkoló Opel rekord személygépkocsit feltört. a büntetett előzetes fiatalember a kocsival, barátjával együtt szórakozni indult. az autót a 7. kerületben, a Nagydófa utca 22. számú ház falának ütközött, s a kocsit teljesen tönkretette. a rendőrség őrizetbevétele mellett indított eljárás ellene. /mti/

13.15/gy

- 12 -

bb. 24. gázrobbanás

1 fe/gk/zs/gy/bs

1968. szeptember 20.

történt Pesterzsébeten, a Partizán utca 29. számú házban. Balla Anna 22 éves adminisztrátor, a lakás albérletje, a konyhában vizet akart melegíteni a gázon. a gázcsapot kinyitotta, de már jóideje ömlött a gáz, amikor meg akarta gyújtani. a gyufától gázrobbanás történt és tűz keletkezett. a leányt súlyos égési sérülésekkel szállították kórházba. a lakásban jelentős anyagi kár keletkezett. /mti/

bb. 25. a magyar-szovjet baráti társaság központi gorkij nyelviskolája

mné/zs/gy/bs

1968. szeptember 20.

a nagy érdeklődésre való tekintettel meghosszabbítja az orosz nyelvtanfolyamokra való beiratkozást. jelentkezni lehet szeptember 25-ig, 3-7 óra között a barátság házában /budapest. 7. kerület gorkij-fasor 45./ /mti/

bb. 28. megjelent a kecskeméti képeskönyv

vid-kz/mné/ká/gy/bs

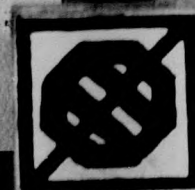
1968. szeptember 20.

megjelent a városi tanács megbízásából szerkesztett kecskeméti képeskönyv. a város 600 éves jubileumi ünnepeinek alkalmából kiadott könyv dokumentálja, hogyan szűnik meg kecskemét kisvárosi jellege az 1960-1961-ben kezdett tömeges építkezések eredményeként. áttekintést ad az 1400 lakásos Lenin lakótelep kialakulásáról, a város keleti peremén épített 400 lakásos új negyedről, továbbá a széchenyi városrész építésének megkezdéséről, ahol a tervek szerint 4000 család kap majd otthont. ismerteti az új városközpont terveit, amely a városi tanácsháza és az öregtemplom mögötti szanált területen épül fel. /mti/

14.05/gy

- 13 -

14.12.20
14.12.20

bb. 27. miért tanul kevesebb felnőtt? - oktatási tanácskozás szombathelyen

b vid-kz/mné/ká/gy/bs

1968. szeptember 20.

Vas megye 146 000 keresőjéből 95 000 nem rendelkezik 8 osztályos általános iskolai végzettséggel. e kedvezőtlen helyzet ellenére nem nő, sőt csökken az esti és levelező oktatásban résztvevők száma. az 1963-1964-es tanévben még 3 000, az 1965-1966-os tanévben már csak 347, a most indult kurzusban pedig még ennél is kevesebb felnőtt ült be az általános iskolák padjaiba. ennek okait vizsgálta a pénteken szombathelyen pedagógusok, gazdasági vezetők párttitkárok és szakszervezeti tisztviselők részvételével összehívott felnőtt oktatási tanácskozás. a megcsappant érdeklődés, mint rámutattak, mindenekezt munkahelyi problémákra vezethető vissza. közrejátszik a kedvezőtlen műszakbeosztás, a megfelelő anyagi ösztönzés hiánya, a népművelők szervező munkájának helytelensége, továbbá a nem megfelelő pedagógiai módszer. elhatározták a tanácskozáson, hogy a munkahelyeken csoportokat alakítsanak, amelyek a jövőben a felnőttoktatás szervezésének gazdái lesznek./mti/

bb. 30. Ügyvitelszervezés - ügyvitelgépesítés

a vid-kz/mné/ká/gy/bs

1968. szeptember 20.

Ügyvitelszervezési ankétot és ügyvitelgépesítési bemutatót rendezett pénteken pécsen a mecseki szénbánya vállalat, amely a hazai szén- és ércbányák közül elsőként gépesítette ezt a tevékenységet. mintegy 100 millió forint értékű anyag és fogyóeszköz gazdálkodásának ügyvitelét bull-gamma 115-típusú elektronikus adatfeldolgozó látja el. az ezzel kapcsolatos kedvező tapasztalatokat adták át az ankéton a szén- és ásványbányászat mintegy 200 vezetőjének. mint rámutattak, következő lépésként az állóeszköz ügyvitelgépesítését is megoldják, sőt hamarosan a műszaki frontra is betör az ügyvitelgépesítés. a közeli jövőben gépekre bízzák a mecseki szénvagyon számbavételét, sőt a bányákban végzett élettani jellegű orvosi felmérések értékelését is./mti/

14.15/gy

14.15/gy
14.15/gy

- 14 -

bb. 29. Laboratórium „kulcsátadással” - a labor műszeripari művek sajtótájékoztatója és kiállítása

b vid-kz/mné/ká/gy/bs

1968. szeptember 20.

pénteken a megírt népköztársaság-uti kiállító termében megnyílt az esztergomi labor műszeripari művek kiállítása. az ez a alkalomból rendezett sajtótájékoztatót rámutattak: a kül- és belföldi igények tanulmányozására önálló piac-kutató csoportot alakítottak. céljuk az, hogy a legújabb tudományos eredmények felhasználásával maximális komplexségre törekedve „kulcsátadással” szállítsák a mezőgazdasági, ipari vagy orvosi célokat szolgáló laboratóriumokat. a vállalat termékei külföldön is keresettek. az export az idén már a termelés 60 százalékat köti le, a következő években pedig még ennél is nagyobb arányú lesz a nagy szovjet megrendelések miatt. a már megkötött megállapodások szerint ugyanis 35 fajta újabb komplett mezőgazdasági laboratórium sorozatgyártását kezdi meg a szovjetunió számára.

a kiállításon a hagyományos készülékek mellett ott vannak az újdonságok is. különösen nagy érdeklődést keltett közülük a millireaktor, amely magában foglalja a vegyi műveletek komplett laboratóriumának fő egységét. oktatási, kutatási célokra egyaránt alkalmas. a benne lejátszódó folyamatok optikai úton is megfigyelhetők és fényképezhetők./mti/

bb. 31. bényi László festőművész kiállítása szolnokon

vid-kz/mné/ká/gy/bs

1968. szeptember 20.

bényi László festőművész - aba novák vilmos egykori tanítványa - műveiből nyílt kiállítás pénteken szolnokon a kőposarnok vállalat bemutató termében. a tárlaton a mester 15 alkotását láthatják az érdeklődők. a megnyitón kaposvári gyula, a szolnok megyei múzeumok igazgatója méltatta a művész munkásságát./mti/

14.20/gy

14.20/gy
14.20/gy

- 15 -

bb. 32. „műteremlátogatás, medgyessynél - kiállítás nyílik a művész hagyatékából a nemzeti galériában

1 pr/hné/zs/gy/bs

1968. szeptember 20.

medgyessy ferenc halálának 10. évfordulója alkalmából a nemzeti galéria reprezentatív tárlaton mutatja be a művész hagyatékát - tájékoztatta az újságírókat pénteken a galériában Kisdéginé Kirimi Irén dr.

elmondta, hogy a budapesti művészeti hetek egyik eseményeként megrendezett kiállítás nem a „nagy művek”, parádés bemutatója - a rendezők arra törekedtek, hogy a néző mintegy műterem-látogatásként járja végig azt a tiz termet, amely medgyessy alkotásait a kiállítás időtartamára befogadja. erre utalnak a művész otthonának az első teremben felsorakoztatott tárgyai: a ritkaságként mutogatott négyszarvu koskopynya, népművészeti kerámiák, barátaink, művésztársaink képei. maga a kiállítás a művész hagyatékát öleli fel, amely az özvegy tulajdonában van és nemzeti értékű magángyűjteményként védett kincse művészetünknek. a látogatót - mintegy bevezetőként - főként a művész fiatalabb korban készült ülőszobrok-ból összegyűjtött sorozatai fogadják. két üvegtárlóban több kisebb méretű korai szobra és domborműve mellett bemutatják groteszkjait, amelyeknek legtöbbször nem az önálló mű igénnyel született, hanem a művész kerámiai kísérleteit dokumentálja. itt állították ki azt a két gobelint is, amelyet medgyessy rajzai nyomán szőttek. külön termet szenteltek az arcképeknek, a mintázott arcmásoknak, a plakett-portréknak.

összegyűjtött domborműveinek csoportjában látható az 1925-ben mintázott „anya gyermekével”, az 1947-ben készült „patkólov kovácsok”, s a későbbiekben készült, a munka lenyomatát anyagba-fogó félszobrok, az „építők”, az „építőmunkások”, és a „martinások”.

a továbbiakban láthatók táncoló figurái, amelyek sodró mozgásukkal a hellén világ tanagra-alakjait idézik fel. lovasszobrai, állatfigurái, síremlékei, különböző pályázatokra készített munkái fogadják a nézőt a következő teremben. itt állították ki - méreteivel figyelemet felhívóan - két híres alkotását is, a „debreceni vénuszt”, és a „napozót”. az utolsó terem az utolsó nagy művek befogadója, itt herman ottórol, móricz zsigmondról és rippl-rónairól készült szobrai kaptak helyet.

a kiállítást a közönség számára szombaton nyitják meg./mti/

14.45/gy

- 16 -

bb 33. magyar-francia földrajzi kollokviumot rendeznek

j-lm zs

1968. szeptember 20.

a magyar tudományos akadémia földrajztudományi kutató intézete és a kulturális kapcsolatok intézete szeptember 23-24-25 között rendezte meg a harmadik magyar-francia földrajzi kollokviumot a területi tervezés és a földrajz kapcsolata témakörben. a kollokvium első két napján előadások és viták lesznek, amelyet hatnapos vidéki tanulmányút követ. a tanulmányút során a vendégek megismerkednek a balaton regionális fejlesztési tervével, dél-dunántúli területi tervezésével, a duna-tisza közze speciális mezőgazdasági termelési problémáival és az észak-tiszántúli általános fejlesztési kérdéseivel, különös tekintettel debrecen perspektivikus terveire./mti/

--

bb 34. indiai kémikus budapesten

1 pr/hné-lm zs

1968. szeptember 20.

a magyar-indiai kulturális csereprogram keretében két-hónapos látogatásra budapestre érkezett j. n. chatterjea, az indiai patna egyetem kémiai tanszékének vezetője. az indiai professzor magyarországi tartózkodása idején eszmecsere-t folytat magyar kollégáival, egyetemeket látogat, előadásokat tart./mti/

--

bb 37. mini-vásár - huszmillió forintos üzletkötés

vid-kz/mné-lm ká

1968. szeptember 20.

pénteken termékbemutatót rendezett központjában az orosz-házi falpari vállalat a békés, csongrád- és szolnok megyei kereskedelmi szakemberek részére. keresett apróságok - gyuródeszka, seprűnyél, sodrófa, stb. - mellett több kényelmes, tetszetős szobaberendezést is bemutatnak. valamennyinek sikere volt. a mini-vásáron a megjelent kereskedők összesen 20 millió forint értékű árut kötöttek le 1969 évi szállításra./mti/

--

15.35/szb

-17-

15.12.2000
1645Dny

bb 35. merklin rendszerű butor B változatban az „otthon 1969,, kiállításon - tájékoztató a muosz-ban

t sz/m-lm 1e

1968. szeptember 20.

a belkereskedelmi minisztérium lakberendezési bizottsága és az iparművészeti tanács ez évben is megrendezi az otthon kiállítást. előkészítéséről pénteken a bizottság elnöke, nádai györgy, tájékoztatta az újságírókat a magyar sajtó házában.

a kiállítás célja, hogy a modern, kényelmes otthont teljesen felszerelve mutassa be, ezért a kiállításon nem csak butorok, hanem a legkülönbözőbb lakberendezési tárgyak, háztartási felszerelések, gépek is láthatók majd. a butorok kiválasztásánál figyelembe vették a házigyári lakások méreteit, ugyanakkor gondoltak arra, hogy a lakások többsége még régi típusu, nagyobb méretű. először mutatkozik be a vásárlók, érdeklődők előtt a merklin rendszerű butor, amelynek elemeiből a kiállításon nyolcféle változatban rendeznek be szobákat. ez a butortípus az új gazdasági mechanizmus jegyében „született,, kialakítását a butorért kezdeményezte, a nagy kapacitással rendelkező, eddig csak konyhabutor készítő tiszta butorgyár vállalkozott gyártására, s tervezői a lakóterv szakemberei. a tervezők akik a legjobban ismerik a most épülő lakások méreteit, maguk is érdekeltek abban, hogy minden követelménynek megfelelő butor kerüljön forgalomba, ezáltal ugyanis nem tervezési díjat kapnak, hanem az eladott butor árából néhány tízed százalék illeti meg a vállalatot. a sorozat-gyártás csak a jövő év második felében kezdődik meg, de a butorért máris felvesz előjegyzéseket.

az október 5-től 14-ig tartó „otthon 1969,, kiállítás ezáltal is a várostigetben, az ndk pavilonban kap helyet. összesen 36 boxot rendeznek be. mindazokat a butorokat és egyéb felszereléseket, amelyekből a kereskedelem rendelkezik készlettel, a helyszínen is árusítják. a kiállításon ingyenes lakberendezési tanácsadás is lesz./mtl/

15.40/lm

- 18 -

16.40/lm
16.40/lm

bb 36. másfél évi börtön lopásért és közveszélyes munkakerülésért

vid-kz/mné-lm ká

1968. szeptember 20.

a nyiregyházi megyei bíróság lopásért és közveszélyes munkakerülésért jogerősen egy év és hat hónapi szigorított börtönbüntetésre ítélte a többszörösen büntetett előéletű czentek irén nyirszőlői lakost. czentek irén két és fél évvel ezelőtt szabadult utolsó börtönbüntetéséből, de azóta mindössze két hetet dolgozott. nyiregyházán és környékén csavargott, a nappalokat az italboltokban, az éjjeleket a lakalmi férfi ismerősei lakásán töltötte. legutóbb egy erősen ittas embert kísért haza és amíg az aludt, pénzt, ruhaneműt, használati tárgyakat csomagolt össze.

a bíróság czentek irén három évre kiltította nyiregyháza területéről és kényszerelvonó kezelésre kötelezte./mtl/

bb 38. szerzők, olvasók az orvosi könyvkiadásról

vid-kz/mné-lm ká

1968. szeptember 20.

hogyan szolgálják a medicina kiadványai az orvosi továbbképzést? - erről a problémáról tárgyalt pénteken szombat helyen a markusovszky kórház előadótermében a medicina könyvkiadó igazgató tanácsa. szombaton ugyanerről a témáról nyilvános ankétot rendeznek a környező megyék kórházi és körzeti orvosainak részvételével. az érdekes probléma megvitatására abból az alkalomból került sor szombat helyen, hogy a markusovszky kórházat oktató kórházzá nyilvánították át./mtl/

bb 39. szovjet üvegipari szakemberek salgótarjánban

vid-kz/mné-lm ká

1968. szeptember 20.

a salgótarjáni öb lősvégyár és a leningrádi művészeti üveggyár között kialakult baráti kapcsolatok és műszaki együttműködés továbbfejlesztésére öttagú szovjet küldöttség érkezett pénteken salgótarjánba. a küldöttség tagjai tanulmányozták a salgótarjáni gyár munkáját, megtekintik az öb lősvégyár termékeiből a városi művelődési palotában rendezett iparművészeti kiállítást./mtl/

15.48/lm

- 19 -

15.48/lm
16.40/lm

bb 40. népművelési törvény és egységes kulturális terv megalakítását javasolja a szot - ülést tartott a szakszervezetek országos tanácsa

t s/l/gg-ju ie bs

1968. szeptember 20.

pénteken az édosz székházban megkezdte kétnapos ülését a szakszervezetek országos tanácsa. Blaha Béla elnöknek megnyitóját követően az elnökség írásos előterjesztése és vizsgálati bizottság szot titkár szóbeli kiegészítése alapján a szakszervezetek agitációs, propaganda és kulturális feladatairól tárgyaltak. a tanácskozáson részt vett és felszólalt pullai árpád, az mszmp központi bizottságának titkára, ott volt molnár jános művelődésiügyi miniszterhelyettes is.

a szot elnökségének beszámolója hangoztatja, hogy a magyar szakszervezeti mozgalom a bérből és fizetésből élők 91,7 százalékat tömöríti, 336.000 választott tisztségviselőjével és 126.000 aktivistájával alkalmas arra, hogy nevelőmunkáját tömegméretűvé tegye a dolgozók érdekvédelme egymagában is nevelőtevékenység. a szakszervezetek akkor szolgálják a dolgozók érdekeit, ha elősegítik, ellenőrzik, hogy aki többet ad a társadalomnak, többet is kapjon munkája, teljesítménye szerint. a jobb életmód társadalmi méreteiben semmiképpen sem vezet a dolgozó rétegek „elpolgárilasodásához”, ugyanakkor fel kell lépni az anyagi ösztönzés elveinek hibás gyakorlata ellen.

- a szocialista ember formálásában igen nagy a jelentőségük a művészeteknek és az irodalomnak - folytatódik a beszámoló. - a szakszervezetek elítélik a művészetek ugynevezett semlegességét, az öncélúságot, ugyanakkor a politika és a művészetek szerepének azonosításával sem értnek egyet, vagyis azokkal a nézetekkel, amelyek a művészekről csupán a közvelelő politizálást várják. mindenképp a nagy tömegekhez szóló értékek, a szocialista-realista alkotásokat támogatják, amelyek hű képet adnak a tényleges erőkről, a fejlődés tendenciáiról, művészileg, világnézeti leg helyesebb ítélettel állást foglalnak a haladó és a haladó bonyolult küzdelemben. a szakszervezetek a munkások, a dolgozók képviselői között a szocialista művészetek „mecénásának”, erkölcsi és anyagi támogatójának szerepét is vállalják.

/ folyt. köv./

16.00/ju
1607.2.20.
1645.Duj

-20-

bb 40. / népművelési törvény ... 1. folyt./-ju

a mai magyar irodalmat egyre inkább jellemzi a néphez tartozás, a szocialista elkötelezettség. ugyanakkor szóvá kell tenni, hogy az írók egy része az elmaradottabb izlésű olvasók kiszolgálójává válik. egyes életrajzi regényekben, de más műfajokban is terjeszkedik a kispolgári szellemiség. a munkások joggal és ismételten szóvá teszik, hogy az irodalmi művek tematikája aránytalanul eltolódik a kispolgári rétegek világának megjelenítése felé, a munkásélet ábrázolása még mindig nem vívta ki az őt megillető helyet. amikor az utóbbit sürgetjük, nem csupán a munkás-téma gyakoribb szerepeltetését kérjük, hanem elsősorban a munkás-felfogás, a munkásesszémség színvonalasabb, művészi megjelentetését.

legnagyobb nyilvánosságú kulturális intézményünk, a televízió adásainak jelentős része fejlődést mutat. dokumentum műsorai, mint például a „századunk”, egyes sorozatai, az iskola tévé, a ki minek mestere? a delta, stb. és sok televíziójáték méltán arat országos sikert. nem lehetünk azonban elégedettek a műsor-arányokkal. nem mindig elég színvonalas a televízió szórakoztató műsora, igényeljük a politikai, tájékoztató jellegű adásokat, még pedig a legfontosabb kérdések visszatérő magyarázatával. a tévének fokozott gonddal kell szolgálnia a dolgozók ismereteinek bővítését, segíteni eligazodásukat a politikai és gazdasági élet kérdéseiben.

a beszámoló a színházakkal kapcsolatban a kiemelkedő magyar műveket hiányolja, majd felhívja a figyelmet, hogy képzőművészeti életünk még sok tisztázatlan ideológiai és esztétikai problémával küzd. zenei életünk fejlődésében komoly része van a világhírű magyar zenepedagógiának, a zenekritika és a zeneelmélet azonban még nem eléggé bátorítja és támogatja az új alkotások létrejöttét. általában a művészeti kritikáktól azt várják a szakszervezetek, hogy hatékonyabb és főleg közérthetőbb segítséget adjanak ahhoz: hogy az emberek jobban eligazodjanak az irodalomban és a művészetben.

/ folyt. köv./

16.00/ln
1609.2.20.
1645.Duj

- 21 -

bb 40. / népművelési törvény... 2. folyt./-lm

a dolgozók általános műveltségéről, iskolázottságáról szólva virizlay gyula kitért az iskolareformra, amely - mint mondotta, - nagy jelentőségű művelődéspolitikai intézkedés volt. hat esztendővel ezelőtt oldották fel az iskolákban a származás szerinti kategorizálást. a tehetséges munkás-paraszt fiatalok továbbtanulását tehát nem adminisztratív intézkedésekkel, hanem a tanulás társadalmi, anyagi és szociális feltételeinek megteremtésével kell biztosítani. bár több intézkedés történt, a helyzet ma még nem kielégítő. a munkás-paraszt fiatalok egyenlő tanulási jogához nem mindenütt járulnak az egyenlő feltételek. különösen a gimnáziumokban és azok szakosított osztályaiban csökkent a munkások és parasztek gyermekeinek aránya, s nagyfokú lemorzsolódásuk is. pedig felelősek vagyunk azért, hogy egyetlen tehetséges munkás- és parasztfiatal se kallódjon el. nem érthetünk egyet azokkal a megjegyzésekkel, amelyek kifogásolják, hogy a fiatalokkal külön foglalkozzanak. helytelenítjük azt is, hogy a munkás-paraszt szülők gyermekeinek fogalmát más kategóriákkal, így például „fizikai dolgozók”, „kétkezi dolgozók”, „hátrányos helyzetben levő gyermekek”, megnevezéssel helyettesítik. ezek a fogalmak zavart okoznak, elmoszák a valódi osztálytartalmat.

a munkás-paraszt szülők arra alkalmas gyermekeiknek továbbtanulása érdekében a politikai, szervezeti, anyagi, szociális és pedagógiai feladatok egész sorát kell megoldani. a szakszervezetek ehhez anyagi lag is hozzájárulnak. a vállalatoknak nagyobb figyelmet kell fordítaniuk a társadalmi ösztöndíjak odaítélésére, mert ezek sajnos nem mindig jutnak a legmegfelelőbb helyre. a szakszervezetek ajánlják, hogy az állami szervek kiemelten és tervszerűen erősítsék a munkáskerületek és körzetek általános és középiskoláinak személyi állományát, javítsák a tanulás tárgyi feltételeit, növeljék a szakosított tantervű osztályok számát, javítsák az általános iskolák napközi otthonainak munkáját. erkölcsi lag és anyagi lag ösztönözzék a pedagógusokat, hogy következetesebben törekedjenek a munkás-paraszt tanulók tehetségének feltárására, kibontakoztatására. a fővárosi tanács példája nyomán a tanácsok és a minisztériumok országosan létesítsenek szociális és tanulmányi segélyalapot a rászoruló, tehetséges munkás-paraszt tanulók számára. nagyobb városokban szervezzének hétközi kollégiumokat a rossz körülmények között élő középiskolások részére.

/folyt. köv./

16.12/-s

16.12.2005
16.12.2005

- 22 -

bb 40. /népművelési törvény... 3. folyt./-lm

az előadó szólt a felnőttek oktatásáról is, amelyben az utóbbi években visszaesés tapasztalható.

ezután a szot elnökségének jelentése megemlíti, hogy a bérből és fizetésből élő dolgozók kulturális ellátottsága egyenetlenül fejlődött. a rendelkezésre álló anyagi eszközök a reális igényekhez képest is igen kicsinyek. ezért javasolja, hogy a nemzeti jövedelem emelkedésének arányában rendszeresen és tervszerűen növeljék az ideológiai és kulturális célokra, ezen belül a tömegkulturális feladatokra fordítható összegeket. szervezeten kell hasznosítani azokat az új erőforrásokat is, amelyeket a gazdaságirányítás új rendszere nyitott meg. a szakszervezetek javasolják, hogy az országos tervhivatal a művelődésügyi minisztériummal és a szot-tal egyetértésben dolgozza ki a művelődési intézményekre és az új beruházásokra vonatkozó kulturális normatívákat. a szot felkéri a művelődésügyi minisztériumot és a többi illetékes szervet, hogy vizsgálják felül a népművelés területén érvényben levő rendelkezéseket, és ahol szükséges, ott módosítsanak. idejétkült rendelkezés szabályozza jelenleg is a művelődési intézmények működését, a népművelők bérezését, az ismeretterjesztő előadások tiszteletdíjait, az országos rendező iroda működését, a műsorok engedélyezésének rendszerét. felülvizsgálást igényel a filmkölcsonzési díjra vonatkozó intézkedés is. azt is kéri a szot, hogy a művelődésügyi minisztérium és a tanácsok erőteljesebben szerezzenek érvényt annak a rendelkezésnek, amely tiltja, hogy művelődési intézményt, vagy helyiséget más célra igénybe vegyenek.

a szot megállapítja: a kulturális élet, és különösen a tömegkultúra továbbfejlesztését gátolja, hogy az állami kulturális politika csak a művelődési élet egy-egy területét dolgozza fel, így nem érvényesülnek a különböző területek közötti kapcsolatok és kölcsönhatások. a szot javasolja, hogy az egységes állami kulturális tervbe vegyék fel a művelődési élet tenni-válóit, beruházási, fejlesztési és szervezési feladatait. a népművelési törvény megalkotásával vizsgálják felül a népműveléssel kapcsolatos, érvényben levő jogszabályokat. arra is szükség van, hogy a művelődésügyi minisztérium fokozottabban hangolja össze az egyes szakminisztériumok, főhatóságok művelődést érintő intézkedéseit, az állami, társadalmi szervezetek ezzel kapcsolatos tevékenységét.

ezután vita következett, majd a szot ülése elfogadta az elnökség beszámolóját./mti/

16.22/-s

16.12.2005

- 23 -

bb 41. a termelés- gépesítési bemutató soroksáron

jf/lk/-s ie bs

1968. szeptember 20.

pénteken a kertészeti egyetem soroksári gazdaságában a termelés- gépesítési bemutatót rendezett az egyetem és a mezőgazdasági gépkísérleti intézet. a bemutatón megjelent fehér lajos, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, dr. demény imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter és szabó istván, a tot elnöke.

a vendégek tájékoztatása során a szakemberek elmondották, egyre nagyobb területeken fordulnak termőre a korábbi évek a termelési; s ezzel egyidőben kialakították a termeléshez szükséges gépeket. az a termelés komplex gépesítésével kapcsolatos kísérletsorozat két évvel ezelőtt kezdődött, részben hazai, részben külföldi egységekből válogatták, állították össze azt a gépsort, amely elvégzi a talajműveléstől kezdve a növényvédelmi, tisztítási, válogatási és osztályozási műveleteket is.

a vendégek ezután a halászteléri gazdaságot keresték fel, itt 45 gépet láthattak működés közben. a bemutatott gépek kétharmada magyar gyártmány, s az egységek több mint fele újdonság. az oldalazó rotációs géppel óránként másfél holdon végezhető el a talajmunka, az új kultivátor pedig óránként két holdas teljesítményre képes. magyar-ndk kooperációval készült az új permetező berendezés, amely óránként 2,5 holdat lát el növényvédőszerrel. bemutattak egy 3 tonnányi áru felemelésére alkalmas angol szerkezetet is, amely a gyümölcsösökben jó szolgálatot tehet. nagy sikert aratott az óránként 5 tonna teljesítményű alma-válogató gépsor is.

a látogatás végén fehér lajos elismeréssel nyilatkozott a látottakról. /mti/

bb 45. a mahart közli:

gk/-s ie la

1968. szeptember 20.

a munkanapokon budapest vigadó tér hajóállomásról 10 órakor induló esztergomi személyhajó járat szeptember 21-től nem közlekedik. /mti/

16.28/-s

Hószék
P. D. D. D.

- 24 -

bb 42. demény miklós kiállítása szombathegyen

vid-kz/mné szb ká

1968. szeptember 20.

a képcsarnok vállalat szombathegyi bemutatótermében pénteken megnyílt demény miklós budapesti festőművész kiállítása. megnyitó beszédet tasnádi attila irodalomtörténész mondott. /mti/

..-

bb 44. eladó 13 üzlet - árverés esztergomban

b vid-kz/mné szb ká

1968. szeptember 20.

átépítik esztergom belvárosának egy részét. szánják az elavult épületeket, modern tömbházakat emelni, korszerű üzlethálózatot alakítani. a megépítendő 13 üzletre pénteken „árverést” hirdetett a városi tanács. a meghatározott profillú üzleteket azoknak adják, akik a legkedvezőbb ajánlatot teszik: a legnagyobb részt vállalják az építkezésből és kereskedelmi vonatkozásban is teljesítik a megszabott feltételeket. a számítások szerint legnagyobb - évi 49 millió forintos - forgalomra ruházati áruház számíthat. az „árverés”, feltételei alapján az ország bármelyik kereskedelmi vállalata boltot nyithat az új városközpontban. a városi tanács 1,7 millió forint hozzájárulást ad a leendő tulajdonosoknak. az építkezést 1970 elején kezdik meg, az üzletek megnyitására határideje 1972 utolsó negyede. az „árverés”, részvevőknek december 1-ig kell beadniuk pályázatukat az esztergomi városi tanácshoz. nyilvános versenytárgyaláson döntenek sorsukról.

esztergom, mint ezzel kapcsolatban a városi tanácsnál rámutattak, kedvező lehetőségeket kínál. a dunakanyar és a műszeripar központjává fejlődő város lakossága a számítások szerint 1970-re eléri a 30 000-et, 10 év múlva pedig legkevesebb 36 000 lesz. /mti/

..-

bb 43. a magyar-szovjet baráti társaság

tm szb zs

1968. szeptember 20.

meghívására pénteken hazánkba érkezett a szovjet-magyar baráti társaság ukrán és belorussz tagozatának négytagú küldöttsége. /mti/

..-

16.40/szb

Hószék
P. D. D. D.

-25-

bb 46. átadják a forgalomnak a népköztársaság utja középső utpályáját

mné/-s le la

1968. szeptember 20.

a fővárosi tanács vb ut-, közmű és mélyépítési főosztálya és a budapesti rendőrfőkapitányság közlekedésrendészete közli, hogy a tervezetnél hat héttel előbb befejeződött a népköztársaság utja középső utpályájának korszerűsítése, ezért szeptember 21-én, szombaton délelőtt átadják az utat a forgalomnak. a hősök tere forgalmi rendje az építkezést megelőzővel azonos lesz. az átadás után kezdik meg a dózsa györgy ut csatlakozásánál a sétányok meghosszabbítását és a szervíz-utak munkálatait.

a hősök tere felé haladó 1-es, 4-es autóbusszjáratok bajza utcai megállóját visszahelyezik eredeti helyére. ugyan-csak visszahelyezik az 1-es autóbussz megállóját a műcsarnok előtt a népköztársaság utja 125. számú ház elé. a 4-es autóbussz továbbra is a szépművészeti múzeum melletti, jelenlegi megállóhelyen áll meg. a többi megálló változatlanul a helyén marad. /mti/

..-

bb 47. javult a zala megyei tanácsi vállalatok gazdálkodása

a vid-kz/mné/-s ká la

1968. szeptember 20.

negyvenkétmillió forinttal növekedtek zala megye saját forrásból származó bevételei az elmúlt év hasonló időszakhoz viszonyítva - mutattak rá a megyei tanács pénteken zalaegerszegi meg tartott ülésén, a szembetűnő eredményjavulás a tanácsülés értékelése szerint azzal magyarázható, hogy a tanácsi irányítás alá tartozó vállalatok gyorsan leküzdötték az új gazdaságirányítási rendszerre történő áttérés átmeneti nehézségeit és rendkívül dinamikus hasznosítják az abban rejlő új lehetőségeket. megszűnt a termelésüket korábban erősen gátló anyagbeszerzési gondok többsége. a szabad áruforgalmazás lehetőségeit kihasználva új beszerzési helyeket kutattak fel. /mti/

..-

16.44/c

16.44/c
17.15/Di

- 26 -

bb 48. történelmi emlékülés pákozdon

vid-cs/tné-ju ká la

1968. szeptember 20.

az 1848-49-es szabadságharc 120. évfordulóját ünneplő pákozdi községben pénteken történelmi emlékülést rendeztek, amelyen neves történészek ismertették a pákozdi csatával kapcsolatos eseményeket. a résztvevőket dani lukács, a fejér megyei tanács vb elnöke helyettese üdvözölte, majd négy előadás hangzott el a pákozdi csatáról, jellasi székesszevári utjáról, a győztes csatát megelőző népmozgalmakról, valamint a batthyány kormány hadszervező munkájáról. /mti/

..-

bb 50. ittasan leszúrta ismerősét - három és félelvi szabadságvesztés

t bc/gk-ju zs la

1968. szeptember 20.

a fővárosi bíróság pénteken ítéletet hirdetett galambos imre 28 éves segédmunkás, budapesti lakos bűnügyében.

galambos gyermekkorától ismerte tamássy józsef 20 éves festő-mázoló, s az egy ideig nála lakott. galambos otthonából akkoriban több ingósága eltűnt, ezért tamássyt elküldte a lakásból. később többször is találkoztak, harag nem volt közöttük. galambos ez év elején egy este alaposan felöntötte a garatra. ilyen állapotban találkozott három ismerősével: tamássyval a két fiatalkorával. galambos belekötött az egyik fiatalkoruba, ezért tamássy rászólt. galambos ekkor hirtelen előrántotta zsebkését és tamássyt hasbaszurta. a sértet életét a gyors orvosi segítség megmentette.

a bíróság galambos imrét három és félelvi szabadságvesztésre ítélte. az ügyész súlyosbításért, az elítélt és védője enyhítésért fellebbezett. /mti/

..-

16.50/ju

16.50/ju
17.15/Di

-27-

bb 49. nivó-díjjal tüntették ki várady györgyöt

vid-es/fné-ju ká la

1968. szeptember 20.

az elmúlt színházi évad egyik sikeres bemutatójának, pasztovszkij: csillagok című színművének rendezéséért a művelődési minisztérium nivó-díjjal tüntette ki várady györgyöt, a győri Kisfaludy színház jászai-díjas igazgató-önrendezőjét.
/mtl/

..-

bb 54. focok jend felszólalása a mtesz jubiláris küldöttközgyűlésen

t tz/gg-ju ie la

1968. szeptember 20.

rendkívüli küldöttközgyűléssel ünnepelte husz éves fennállását pénteken a technika házában a műszaki és természettudományi egyesületek szövetsége. a küldöttközgyűlés elnökségében helyet foglalt focok jend, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnöke. jelen volt nagy józsefné könnyűipari miniszter, valamint a magyar politikai tudományos és gazdasági élet számos vezetője.

a küldöttközgyűlést kiss árpád miniszter, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnöke, a mtesz elnöke nyitotta meg, majd valkó endre főtitkár, vázolta a szövetség husz éves történetét, elmondta többek között, hogy a szövetség 26 tagegyesülete ma már körülbelül 90.000 szakembert tömörít, s évente csaknem tízezer különböző tanácskozást szervez. állandóan fokozódik a vidéki szervezetek aktivitása is, amelyeknek munkája nagy segítséget ad különböző szakkérdésekben a helyi párt- és tanácsi szervezeteknek.

ezután kiss árpád számolt be a kutatási-fejlesztési tevékenység fejlődéséről az új gazdaságirányítási rendszerben. az első néhány hónap eredményeiről adva képet, megállapította többek között, hogy a műszaki kutató intézetek felkészültek ugyan a megváltozott viszonyok közötti munkára, de átállásuk igen nagy mértékben függött a vállalatok és az irányító szervek működésében végrehajtott változásoktól. az első hónapokban a kutató intézetek egy része csak nehezen kapott kutatási-fejlesztési megrendeléseket, de ez az átmeneti állapot már véget ért, és néhány kivételtől eltekintve az intézetek teljes kapacitását lekötik a megrendelések, egyébként is az intézetek igyekeznek szellemi és tárgyi eszközeik felhasználásánál a gazdasági élet szükségleteihez igazodni.

/ folyt. köv./

17.30/szb

-28-

17.30
17.30

bb 54. / focok jend... 1. folyt./-ju

- az év második és harmadik negyedében - mondotta kiss árpád - a kutatási-fejlesztési tevékenység az új gazdasági mechanizmus adta lehetőségeknek megfelelően további fejlődésnek indult. a mtesz tagegyesületei munkamódszereik továbbfejlesztésével elősegíthetik, hogy a rövid és a hosszabb távú népgazdaságfejlesztési koncepciók közti átmeneti diszharmonia mihamarabb megszűnjék és dinamikusabbá válják a fejlődés.

ezután megkezdődött a vita, amelynek során felszólalt focok jend, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnöke is.

bevezetőben a gazdasági reform megvalósításáról szőlt megállapította, hogy az áttérés az új gazdaságirányítási rendszerre zökkenőmentes volt. ezen a meghatározáson azonban nem mindenki érti ugyanazt. egyesek annakidején úgy képzeltek, hogy ha az első két-három hónapban nem omlik össze minden, akkor már jól kezdődött az új mechanizmus működése. ezzel szemben ő maga személyesen már előzetesen olyan értelemben bizott az átmenet zökkenőmentességében, hogy 1968-ban, tehát az új mechanizmus első évében sem lesz rosszabb gazdálkodásunk eredménye, mint az előző évben, vagy években, ami egyúttal megteremtí az alapját annak, hogy a következő esztendőben túllépjük eddigi eredményeinken. a legnagyobb siker azonban egyelőre nem is annyira a gazdálkodás tényleges, adatszerű eredményeiben jelentkezik, mint inkább abban, hogy a közgondolkodásban a reform elvei meggyorsan, a remélnél sokkal hamarabb váltak uralkodókká.

- miért sikerülhetett nálunk így a reform bevezetése, és miért lehetünk olyan magabiztosak a reform további sorsát illetően - tette fel a kérdést a minisztertanács elnöke, - amikor más országokban is foglalkoztak a gazdaságirányítás megreformálásával, de nem mindenütt beszélhetnek eredményeikről, olyan magabiztosan, mint mi? kell beszélni erről a kérdésről, egyrészt azért, hogy magunkban is erősítsük azt a tudatot, másrészt azért, mert ezzel valamilyen mértékben talán másoknak is hasznára tudunk lenni.

/ folyt. köv./

17., 20! ju

17.30

-29-

bb 54. / fock jenő... 2. folyt. /-ju

a kérdésre a válasz az, hogy helyesen határoztuk meg a reform alap-
elvét, és nem féltünk attól, hogy minden területen egyszerre
az összefüggések szerves egységében valósítsuk meg a reformot.
három évet szántunk az előkészítésre, a felmerült gondolatok
megvitatására a társadalom egészével, így mire a reform bevezet-
ésének időpontja elérkezett, elveivel egyetértett a párt
legfelső vezetése és a kormányzat egésze, a széles közvélemény
pedig túlnyomórészt értette, és amennyire értette, annyira már
egyet is értett vele. akik pedig akkor ingadoztak, azokat az
eredmények győzték meg, s a továbbiakban még inkább meg fogják
győzni.

- nálunk a reform nem egyetlen, megnevezhető személy
szellemi terméke volt, nem volt „apja”, és nem volt „any-
ja”, a munkában jelentős és elismerésre méltó szerepük volt a
közgazdászoknak, de a reform mégis a párt és a kormány irányítá-
sával, az ellentétes nézetek nyílt színi összecsapása útján ala-
kult ki úgy, hogy a felelősség is, de az érdem is közös. a to-
vábbiakban is ilyen módszerekkel kell előrehatádnunk nemcsak a
reform továbbfejlesztésében, hanem társadalmunk életének minden
más területén is.

- nagyon fontos szerepe van a mi gazdasági reformunknak
eddiggi sikerében annak a tudatnak, - folytatta fock jenő - hogy
nem élünk légüres térben. vigyáztunk arra, hogy a nemzetközi köz-
vélemény, de elsősorban az a szocialista közösség, amelynek tag-
jai vagyunk, többé-kevésbé helyen értesse azt, ami nálunk törté-
nik, sőt lehetőleg értesen is vele egyet. ha ezt a követelményt
későn vesszük volna észre, beláthatatlan károkat okozhattunk vol-
na magunknak is és az egész szocialista közösségnek is. éppen
ezért nagyon sűrűn kifejezésre juttattuk, hogy vállalt kötelezett-
ségeinknek minden körülmények között eleget teszünk. ehhez az
álláspontunkhoz továbbra is ragaszkodunk.

/ folyt. köv. /

17.45/-s

17.2.26.

- 30 -

bb 54. / fock jenő... 3. folyt. /-szb

ezután részletesen ismertette az iparban, a mezőgazdaság-
ban, a külkereskedelemben, a fizetési mérleg és az életszínvo-
nal alakulásában elért ideai eredményeiket.

- kedvezően alakul a vállalatok nyeresége is - folytatta.
- voltak olyan vállalatok, amelyeknek vezetői annakidején, mi-
után az illetékes minisztériumok szívét nem tudták meglágyíta-
ni, hozzám fordultak azzal az aggályukkal, hogy az új mecha-
nizmus korábbi 200 millió forint körüli nyereségükkel szemben
most majd 200-300 millió veszteségekbe kergeti őket. és íme
az egyik ilyen vállalat igazgatója márciusban, vagy április
elején már úgy nyilatkozott a sajtónak, hogy az idén 22 napi
nyereségrészesedést fognak fizetni, s jelenleg nem akarja
igénybe venni az export-támogatást, amit annakidején sike-
rült vállalata számára kiharcolnia. egyébként a 800 millió fo-
rintos külkereskedelemtámogató alapból hat hónap alatt össze-
sen 50 millió forintot, vagy csak valamivel többet vettek igény-
be.

- a legtöbb problémát a beruházások, s azok nagyságrend-
je és hatékonysága okozza. nem juthat helyes következtetésre
az, aki csak azt veszi észre, hogy tavaly abnormálisan sokat
fordítottunk beruházásra, - 20 százalékkal többet, mint az elő-
ző esztendőben - de nem gondol arra, hogy beruházásaink aránya
ma is alacsonyabb, mint a többi szocialista országé, és sokkal
alacsonyabb, mint a fejlett ipari országoké. a kérdés nem eny-
nyire egyszerű. a legtöbb gondot okozó tényezőt egy példa vilá-
gítja meg a legjobban. márciusban, vagy áprilisban elhatároztuk,
hogy Budapesten építünk egy ezer vagonos hűtőházat. olasz licenc
és olasz tervek alapján, tucatnyi olasz művezető irányításával a
magyar építőgárda úgy dolgozott, hogy ezt a hűtőházat ma átad-
hatták rendeltetésének. ezzel szemben az 1400 vagonos mátészal-
kai hűtőház építésének csak az elhatározásán öt évig töpreng-
tünk, és még további három évet vesz igénybe az építkezés. saj-
nos, az utóbbi példa a jellemzőbb a mi beruházásainkra, s
ez a helyzet növeli évről-évre a befejezetlen beruházások álló-
mányát, a semmi jövedelmet nem hozó befektetéseket. ebben a te-
kintetben is meg kell vizsgálni tehát a jelenleg érvényben le-
vő szabályozást.

/ folyt. köv. /

17.55/szb

17.2.26.

19.2

- 31 -

- sok vitát vált ki ideál gazdálkodásunkkal kapcsolatban a termelékenység alakulása. számos helyes és kevésbé helyes vélemény hangzik el erről a kérdéstről, de azt semmiképpen sem szabad elfelejtenünk, hogy a fejlettség tekintetében mi általában a 12-13-15. helyet foglaljuk el Európában, termelékenység tekintetében viszont a 19. helyen állunk. Korábban a szocialista országok közül csak Csehszlovákia és az NDK volt nálunk fejlettebb, most azonban azt látjuk, hogy a termelékenység terén 17 év átlagában minden szocialista ország előttünk van. ezt a kérdést tehát nem szabad lebecsülnünk annál is kevésbé, mert nagyon sok ki nem használt lehetőségünk van még.

megemlítette focok jend, hogy több munkacsoportban kb. 150-160 szakértő foglalkozik a 15 éves távlati terv kidolgozásával. a munkába most vonják be a minisztériumokat, de fontos szerep vár ebben a tekintetben a mész-re és taggyesületeire is, még pedig nemcsak az elképzelések megvitatása, hanem saját területükre vonatkozólag különböző változatok kidolgozása újján is, hiszen ezt a kérdést is a közvélemény teljes részvételével kell megvitatni.

a minisztertanács elnöke ezután azokról a változtatásokról, módosításokról beszélt, amelyeket új gazdaságirányítási rendszerünk bizonyos előírásain, több szabályozó eszközön szükségesnek látszik végrehajtani. a minisztertanács olyan koordináló bizottság létrehozását kezdeményezte, amelynek feladata lenne ezeknek a változtatásoknak összehangolt előkészítése. indokoltnak látszik ilyen változtatás a hatóságilag megállapított árak bizonyos körével, forgalmi adórendszerünkkel kapcsolatban, az élmunkával való hatékonyabb gazdálkodás terén, valamint a pénz- és hitelpolitika tekintetében. foglalkozni kell a külkereskedelmi szabályozók módosításával és van tennivaló a termelészövetkezeti beruházások területén is. helytelen például, hogy kifűző, új traktorok vásárlása helyett inkább a kiöregedett, elavult járműveket javíttatják meg csak azért, mert erre 50 százalékos dotációt kapnak.

a továbbiakban focok jend nemzetközi kérdésekről beszélt.

- a nemzetközi helyzet igen bonyolult és súlyos - mondta. - az amerikai imperialisták növelik agressziójukat a hátszínen harcoló vietnami nép ellen. fokozódik az izraeli agresszió a közel-keleten és feszült az európai helyzet is, különösen a bonni militaristák revansista politikája és a neonáci erőnszkebelel-aktivizálódása miatt, nem romantikus álmódorzsákkal, hanem realpolitikával kell figyelni a nemzetközi eseményeket, és igyekeznünk kell erőnkhez képest befolyást gyakorolni a külpolitika alakulására.

folyt.köv./

18.00/szb

11.12.1958

1958

- nem közömbös számunkra, hogyan alakul a helyzet a szomszédos csehszlovákiában. a magyar dolgozók, mint eddig tették, a jövőben is támogatják a csehszlovák munkásosztály helyes törekvéseit, amelyeket a csehszlovák kommunista párt központi bizottsága januári és májusi plenáris ülésén jelölt meg a múltban elkövetett hibák kijavítására, a szocialista rend továbbfejlesztésére. mi egyetértünk azzal, hogy a csehszlovák elvtársak felléptek a régi, hibás, szektás vezetés ellen. helyeseltük, hogy a gazdasági-társadalmi élet sok fontos területén a mai követelményeknek megfelelően, alkotó módon igazítani akarnak a szocializmus építésének módszerét. több ízben felhívtuk azonban figyelmüket saját tapasztalatainkra, azokra a veszélyekre, amelyek a nemzeti sajátosságok túlzott előtérbe helyezéséből, a szocializmus építése általános törvényszerűségeinek elhanyagolásából, a jobboldali szembeni fellépés elől való kitérésből, a munkásosztályra való támaszkodás elmulasztásából fakadnak.

- a kétfrontos harc hiányában csehszlovákiában az ellenforradalom veszélye reálissá vált. rámutattunk, hogy nemcsak szóban, hanem saját határozataik és nemzetközi kötelezettségeik szellemében tetteikben is következetesen fel kell lépni a szocializmust, a párt vezető szerepét támadó erők ellen. proletárinternacionalista kötelezettségünk értelmében azért nyújtottunk ezután fegyveres segítséget a csehszlovák népnek, hogy elháríthassák az esetleg nyíltan velük szemben is fegyverrel jelentkező ellenforradalmi veszélyeket, szilárdítsák meg a szocialista rendet és törvényességet, gyorsuljon meg a nagyon szükséges konszolidáció.

- a szocialista társadalom építése csehszlovákiában a moszkvai megállapodás maradéktalan betartásával biztosítható. a magyar párt és kormány továbbra is mindent megtesz, hogy a konszolidáció minél gyorsabban bekövetkezzék. a minisztertanácsban már többször tárgyaltunk e kérdéstről, a tegnapi ülésen - többek között - elfogadtuk a külkereskedelmi miniszter jelentését arról, hogy a brno-ban lefolytatott csehszlovák-magyar kereskedelmi tárgyalások során megállapodtak az 1968. évi árucseré bővítésében, s abban, hogy az ideál várható kölcsönös forgalom volumenét 1969-ben további mintegy 10 százalékkal növelik.

folyt.köv./

18.10/szb

11.12.1958

1958

bb 54. / fock jenő ... 6. folyt./-lm

a kormány elnöke ezután utalt arra, hogy a kormánynak - eddig gyakorlatához hasonlóan - szándékában áll minden országgal növelni államközi kapcsolatait. ez ugyanis a leghatékonyabb módszer a hidegháborús politika és hangulat fékezésére. a sokirányú együttműködés bővítésére - az állami szervek és vállalatok mellett - a maguk sajátos eszközeivel és kapcsolataival sokat tehetnek az egyes társadalmi szervezetek, köztük a mtesz is.

fock jenő a párt központi bizottsága és a kormány nevében köszönetét fejezte ki a jubiláló mtesz vezetőségének és tagjainak fáradtságos, elszántsággal és odaadó munkájukért, különösen azokért az erőfeszítésekért, amelyekkel a reform előkészítéséhez és sikeres bevezetéséhez járultak hozzá.

ezután kiss árpád, a mtesz elnöke kiosztotta a műszaki és természettudományi egyesületek szövetségének ujjonnan alapított díjait. a mtesz nagydíját hevesi gyula akadémikusnak, a mtesz tiszteletbeli elnökének nyújtotta át, tizenötön pedig - a szövetség, illetve a tag egyesületek és a vidéki szervezetek vezetői - a mtesz díját kapták./mt1/

bb 53. magára gyújtotta a házat

vid cs/fné-lm ká

1968. szeptember 20.

a csütörtökre virradó éjszaka összeveszett felelősséggel puskás istván 30 éves nyírmártonfalvai lakos. a szóváltás után puskás mérgeiben meggyújtotta tanyai lakásukban az ágyat. a tűz tovább terjedt, lángot fogtak a butorok és leégett a tető is. néhány órával később a ház közepében halva találták puskás istvánt, aki feltehetően, öngyilkos lett.

a rendőrség folytatja a vizsgálatot./mt1/

18.10./ju

18.10.20

1922

-34-

bb 56. a szerkesztőségek figyelmébe!

-ju la

1968. szeptember 20.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk fehér lajosnak, a minisztertanács elnökhelyettesének a hungarofrukt budaörsi hűtőháza avató ünnepségén mondott beszédét. a beszéd csak jelzésre használható. /keretet később adunk./

vid cs/fné

x x x

a mezőgazdaság szocialista átszervezése után megindított magyaránú zöltség-, gyümölcs- és szőlőtelepítési program eddigi eredményeként hazánk árugyümölcs termő területe megkettőszereződött, s jelenleg meghaladja a 200 ezer hektárt - hangsúlyozta a minisztertanács elnökhelyettese, majd rámutatott: a zöltség- gyümölcstermesztés a mezőgazdaság leggyorsabban fejlődő ágazata lett. gyümölcstermelésünk tavaly már a háboru előtti- nek több mint háromszorosa volt, s meghaladta a 125 ezer vagonot. az árugyümölcsösök megteremtették gyümölcsexportunk szilárd alapját. tavaly 25.000 vagon gyümölcsöt exportáltunk, s ezzel a kertészeti termékek exportja az élőállat és az állati termékek után a második legfontosabb mezőgazdasági ágazat lett, aránya a mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek kivitelében tavaly elérte a 41, a szocialista országok viszonylatában pedig meghaladta a 60 százalékat. mindez amellett szól, hogy a zöltség- gyümölcs program nem üres ábrándkergetés volt. hazánk sajátos, kertészeti kultúrák kialakítására különösen alkalmas talaj- és éghajlati adottságaira, a lakosság jogos igényeire, a külföldi piac lehetőségeire, tehát valóságos üzemi és népgazdasági érdekekre alapoztuk. az eredmények alapján tiszta lekiismerettel és meggyőződéssel mondhatjuk: érdemes volt.

a termelési eredmények sok területen kiemelkednek, ám a termés betakarítása, tárolása, minőségének megóvása még sokszor nem kis veszteséggel jár. mindez elsősorban azzal magyarázható, hogy a termelés növekedésével nem tartottak lépést a különböző járólékos, kiegészítő beruházások. az e tekintetben szükséges technikai eszközök között legnagyobb jelentőségűek a hűtőtárolók. a termelés és a forgalmazás által megkívánthoz viszonyítva e téren még mintegy hároméves lemaradás tapasztalható, noha a jelenlegi értékesítési feltételek a hűtőházak valóságos hálózatának kiépítését igénylik.

terveink szerint az elkövetkező években 25-30 ezer vagonra növeljük technológiai hűtőházaink kapacitását, s beszerezünk a hozzákapcsolódó szállítóeszközöket is. a hűtőtárolók építésében csak úgy, mint a kertészeti termékek forgalmazásában - a többszektoroság hívei vagyunk. a termelőüzemek és a kereskedőlem által épített vagy építendő gyümölcstárolók nem ellentétes rendelkezések, kiegészítik egymást. szerves részei a kiépülő hűtőláncnak, amelynek kialakításában különösen fontosnak tartjuk az egyes vállalatok és üzemek összehangolt tevékenységét. /folyt. köv./

18.11./ju

18.11.20

1922

-35-

Export

bb 56. /a szerk. figy. ... 1. folyt./-lm

az új gazdaságirányítási rendszer nagyfokú önállóságot biztosít a gazdaságoknak és a vállalatoknak, a korábbinál nagyobb lehetőséget ad a vállalati kezdeményezéseknek. a minisztertanács elnökhelyettese a kormány nevében felszólította a gazdaságok, vállalatok vezetőit, éljenek ezekkel a lehetőségekkel, használják fel azokat a korszerű „hűtőlánc”, miegymás kialakítására. ilyen szempontból szólt elismeréssel a hungarofrukt-ról is, amely a sok év óta szorgalmazott budapesti hűtőházat vállalati beruházásként valósította meg külföldi licencek megvásárlásával, hazai építővállalatok bevonásával.

a hűtőtárolók hagyományos építési módja drága és rendkívül lassú. a sürgető szükségesség elmi erővel követeli korszerű építési módok és eljárások széleskörű alkalmazását. könnyű acél- vagy vasbeton-vázaló előregyártott korszerű szigetelőanyagok felhasználásával néhány hónap alatt összeszerelhető, különféle nagyságú, „márklín”, -szerűen építhető és bővíthető, könnyűszerkezetű, jól gépesített hűtőházakra van szükségünk. a minisztertanács elnökhelyettese e tekintetben is példamutatónak nevezte a hungarofrukt kezdeményezését, s reményét fejezte ki, hogy az építető és az építő vállalat gyorsan elterjeszti az országban az új budapesti raktárnál alkalmazott korszerű, európai viszonylatban is élenjáró építési módot.

befejezésül köszönetét és elismerését fejezte ki mindazoknak, akik hozzájárultak a gyümölcsároló felépítéséhez. tisztelet és elismerés illeti azt a 300 - köztük 60 olasz - munkást, akik tudásuk legjavával biztosították, hogy a létesítmény a vállalt 6 hónapos határidőre megvalósuljon - mondotta. megköszönöm a fővállalkozó frick európa olasz cég lelkiismeretes munkáját és cselekvő részvételét e mintaszerű gazdasági kooperációban, s ugyanígy azoknak az olasz vállalatoknak a munkáját is, amelyek a fővállalkozó céggel együttműködve a korszerű szerkezeteket és berendezéseket szállították. részünkről megvan az őszinte jó szándék a jövőben is hasonló gazdasági kooperációra - mondotta befejezésül fehér lajos./mti/

18.22/-s

11.10.1968

19.10.1968

- 36 -

bb 55. a kgst fokozódó szerepéről beszélt apró antal makón

c vid-kz/mné/-s ká la

1968. szeptember 20.

apró antal, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese pénteken makóra látogatott. délelőtt a városi pártbizottságok tagjaival, a pártbizottságok munkatársaival találkozott, s válaszolt a hozzá intézett kérdésekre, illetve a megbeszélés során felvetődött problémákra. ott volt a találkozón győri imre, a csongrád megyei pártbizottság első titkára, török lászló, a csongrád megyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke, makó város, valamint a makói járás párt és állami vezetői.

Után a józsef attila művelődési házban a városi, járási párt, tömegszervezeti, tanácsai és gazdasági aktivisták előtt mondott beszédet a minisztertanács elnökhelyettese.

a szocialista fejlődés gyorsulása azt mutatja - hangsúlyozta többek között -, hogy a következőkben a jelenleginél előrelátóbb, összehangoltabb gazdaságpolitikát kell folytatnunk. a fejlődés nálunk is és a többi szocialista országban is olyan szükségletek kielégítését tűzi napirendre, amelyet a kisebb szocialista országok nemzeti határainkon belül megoldani nem tudnak.

- pártunk kidolgozta és eljuttatta ezzel kapcsolatos álláspontját, javaslatait a testvérpártoknak. úgy gondoljuk, hogy az alapvető nyersanyagokból - mivel azok termelése a legtömegesebb népgazdasági ágazatok közé tartozik - a növekvő igényeket egyre inkább csak közös erőfeszítések, közös vállalkozások, közös beruházások szervezésével lehet kielégíteni.

- törekednünk kell a gyártásszakosításban még tapasztalható párhuzamosságok megszüntetésére. fejleszteniünk kell a kgst országok közötti valutáris és pénzügyi kapcsolatokat. ösztönzőbb hitelrendszerrel kell kialakítani. el kell mélyíteni a meglévő műszaki-tudományos együttműködést.

- pártunk központi bizottsága és a kormány úgy látja, ezekben az években kell a fenti kérdések megoldására konkrét lépéseket tenni, hogy a következő öt éves tervidőszakban gazdaságosabban, magasabb műszaki színvonalon alakuljon országunkban a termelés.

*

/- folyt.köv.-/

18.45/szb

19.10.1968

19.10.1968

-37-

bb 55./ a kgst fokozódó szerepéről.../ 1. folyt./-s

- mi magyarok úgy gondoljuk, hogy ha a kgst-n belül jobban egyeztetnénk gazdaságpolitikánkat, nagyobb mozgási lehetőséget biztosítanánk az országok vállalatainak a termelési, pénzügyi kapcsolatokban és a kgst országok belső piacát - elsősorban is a fogyasztási cikkek előtt - megnyitnánk, ezzel gyors ütemben fejleszhetnénk országaink külkereskedelmi forgalmát, javíthatnánk termékeink minőségét és fokozottabban ki tudnánk elégíteni mindazt a szükségletet, amely országainkban a szocializmus építésének harmadik évtizedében jelentkezik. mindezzel kapcsolatban felvetődött annak szükségessége is, hogy megteremtjük a szocialista országok közös valutáját. az erre vonatkozó javaslatok kialakítása most van folyamatban. a magyar mezőgazdászok is dolgoznak ilyen javaslatokon.

- az a véleményünk, hogy alapvetően a kgst keretein belül kell megvalósítani a szorosabb integrációt, de törekszünk arra, hogy kétoldalú formában is - minden érdekelt ország bevonásával - kialakítsuk a szorosabb együttműködés legkülönbözőbb formáit, így például közös beruházásokat, közös vállalkozásokat, stb.

- a kgst-n belül kapcsolatok elmélyítésével egyidejűleg arra is törekszünk, hogy ez a szorosabb integráció ne vezessen a világgazdaság egészétől való elszigetelésre - sőt, ellenkezőleg, fejleszteni kívánjuk kapcsolatainkat a nem szocialista országokkal is. arra törekszünk, hogy megálljuk helyünket a mindjobban élesedő nemzetközi versenyben és műszaki fejlődésben.

a nagy tetszéssel fogadott beszéd befejező részében a harmadik ötéves terv soronlévő feladatairól adott tájékoztatást a minisztertanács elnökhelyettese, s ezek eredményes végrehajtásához sok sikert kívánt az aktív résztvevőknek./mtl/

18.50/-s

1902 bez

1938

- 38 -

bb 51. országos szőlészeti és borászati tanácskozás egerben

a vid/cs-tné-lm ká

1968. szeptember 20.

egerben kétnapos országos szőlészeti és borászati tudományos tanácskozás kezdődött pénteken, dr. Lőrinc József, a mezőgazdasági- és élelmiszerügyi minisztérium termelési-fejlesztési főosztályvezetője nyitotta meg a tanácskozást, majd dr. Kozma Pál, a kertészeti egyetem rektora tartott vitaindító előadást. vázolta azokat a lehetőségeket, módszereket, amelyekkel hazánk felzárkózhat az európai nagy szőlőtermesztő országok eredményeihez. elmondotta többek között, hogy a felszabadulás után néhány évig stagnált hazánkban a szőlőtermesztés, majd a mezőgazdaság szocialista átszervezése hozta meg a gyorsabb ütemű fejlődést. a második ötéves terv időszakában kerekén 80.000 hold nagyüzemi szőlőt telepítettek. a jövő feladata elsősorban a meglévő szőlőültetvények terméshozamainak további növelése, valamint az önköltség csökkentése.

az előadást felszólalások követték, majd a tanácskozás résztvevői megtekintették a magyar állami pincegazdaság egri pincészetének árubemutatóját. szombaton a szőlészeti és borászati szakemberek ellátogatnak a verpeléti dózsa és a geszti szabadság termelőszövetkezetben rendezett szőlőtermesztési kiállításra./mtl/

bb 52. hűtőházat avattak zalaszentgróton

a vid/cs/fné-lm ká

1968. szeptember 20.

zala megye egyik legfontosabb szőlő- és gyümölcsstermesztő központjában, zalaszentgróton 75 millió forintos költséggel korszerű zöldség- és gyümölcstároló kombinátot építettek. a most elkészült mék-kombinát 612 vagonos hűtőtérrel, 100 vagonos tranzit-raktárral és különálló aszaló-üzemmel rendelkezik. az új létesítmény műszaki átadását pénteken fejezték be. az új kombináttal a zala megyei mék bőséges raktározási és tárolási lehetőségekhez jutott. elsősorban téli tárolás és zöldséget tartósítanak, de mód nyílik majd nagymennyiségű szőlőtéli tárolására is. az idei termésű szőlőből a kombinát vagonként ad majd piacra karácsony táján./mtl/

19.00/szb

1902 bez

1938

- 39 -

bb 76. törvényjavaslat a vasutakról és a népi ellenőrzésről -
tanácskozás a parlamentben az országgyűlés során következő ülés-
lésszakának előkészítéséről

t di/hné-ju zs la

1968. szeptember 20.

Kállai Gyulának, az MSZMP politikai bizottsága tagjának, az országgyűlés elnökének elnöklétével pénteken a parlament gó-
belin-terében értekezletet tartottak az országgyűlés tisztég-
viselői, valamint az országgyűlési bizottságok és a megyei
képviselőcsoportok vezetői. Kállai Gyula bejelentette, hogy a
kormány megtárgyalta, elfogadta és az országgyűlés elnökségéhez
benyújtotta a vasutakról, valamint a népi ellenőrzésről szóló
törvényjavaslatot, továbbá a magyar közlekedéspolitika irányelvei-
ről. Előzetes konzultációra ezeket tüzték most a tanácskozás nap-
rendjére, - mondotta, részletesen szót az országgyűlés legutó-
bbi ülészakájának tapasztalatairól, s ezzel kapcsolatban kitért
a képviselői munka számos időszaki kérdésére is. Végül pedig tör-
vényhozásunk tagjainak során következő feladataival, a par-
lament legközelebbi ülészakájának előkészítésével összefüggő ten-
ni válogatott foglalkozott.

Dr. Csanádi György, közlekedés- és postaügyi miniszter a
magyar közlekedéspolitika irányelveiről, továbbá a vasutakról
szóló törvényjavaslatról tartott tájékoztatót, s kiegészítő
megjegyzéseket fűzött a már korábban a képviselők rendelkezésére
bocsátott írásos dokumentumokhoz. hangsúlyozta, hogy az or-
szággyűlés legközelebbi ülészakájához hasonló átfogó formában
először és egyben utoljára 1848-ban, Széchenyi minisztersége
idejében foglalkozott a magyar parlament a közlekedéssel. az
egész népgazdaságot érintő, nagy horderejű kérdések kerülnek a
képviselők elé, hiszen a közlekedéspolitikai irányelvek
hosszú időre meghatározzák a közlekedés valamennyi ágának fej-
lődését, a vasutakról szóló törvényjavaslat pedig a vasuti köz-
lekedéssel kapcsolatos kérdéseket kívánja egységes és átfogó
rendszerbe foglalni.

/ folyt. köv. /
18.50/lm

- 40 -

1968

1968

bb 76. / törvényjavaslat a ... 1. folyt. /-ju

a közlekedéspolitika irányelvek négyéves előkészítő mun-
kájának első szakaszában mintegy 150-170 nagytekintélyű szakember,
egyetemi tanár, közgazdász, mérnök, stb. bevonásával forgalmaz-
ták meg az elgondolásokat, amelyeket ezután tanácskozássoroza-
ton vitattak meg az érdekeltektől szervekkel. Módot adtak a magyar
tudományos akadémia, az illetékes egyetemi tanszékek és minisz-
tériumok állásfoglalására és kikérték a megyei pártbizottságok,
illetve tanácsok véleményét is.

az irányelvek három nagy feladat megoldásának útját je-
lelik meg. meghatározzák a közlekedés gerincét alkotó vasut re-
konstrukciójának, fejlesztésének céljait, formáit. hazánkban az
1836. évi xxv. számú törvény volt a vasutal kapcsolatos törvény-
hozási intézkedés, amely 13 utvonalon adott felhatalmazást vasut-
építés engedélyezésére. tiz évvel később, 1846-ban pest-
és váci között nyitották meg az első gőzmozdító vasutvonalat
amelyet egy év múlva követett a pest szőlősi vonal felavatása.
jóllehet már az első független magyar kormány is foglalkozott az-
zal, hogy a fővárostól az országhatárokig államköltségen építse-
nek vasutat, a szabadságharcot követő időben továbbra is csak
magánkezdemenyezésre bővült a hálózat. a feljegyzések tanúsága
szerint 1867-ig 2 233 kilométeres utszakasz készült el, ennek lét-
rehozásában azonban nem vett részt az állam. az államvasuti rend-
szer kialakulásának 1868 a kezdete: megváltás útján éppen száz
évevel ezelőtt került a magyar állam kezelsébe a pest-salgó-
tarján közötti vasutvonal.

a vasut jelenleg is a népgazdaság legjelentősebb közleke-
dési ága, amely több mint 160 000 dolgozót foglalkoztat és 9 300
kilométeres hálózaton végez személy- és áruforgalmat. a forgalom
több mint 90 százalékat a hálózat 3 000-3 200 kilométeres sza-
kaszán bonyolítják le. távlatban is ez alkotja majd a magyar va-
sut gerincét; ezért a legkorszerűbb felépítménnyel, automata for-
galmirányító berendezésekkel, járművekkel és mozdonyokkal lát-
ják el. a hálózat további 4 000 kilométeres részét is tökélete-
sítik majd, de mivel ez a szakasz csak 7-8 százalékkal része-
sedik a forgalomból, egyszerűbb megoldásokat alkalmaznak majd.
/ folyt. köv. /

19.10/ju

1968

1968

-41-

bb 76. /törvényjavaslat ... 2. folyt./-lm

a forgalom 1.2 százalékaival érintett mintegy kétezer kilométeres vonalon fokozatosan megszüntetik a vasutat. ezzel egyidejűleg arra töreksznek, hogy 1980-ig a jelenleginek körülbelül kétszeresére növeljék a közúti közlekedés teljesítőképességét, hogy így alkalmassá válják a felszámlolt vonalak forgalmának átvállalására és az egyéb szállítási feladatok megoldására. az irányelvekben nagy gondot fordítanak az ország kedvező földrajzi helyzetének kiaknázására is. közlekedésünk ugyanis sokat tehet hazánk fizetési mérlegének javításáért, devizabevételeinek növeléséért, ha nagyobb részt vállal a tranzit, valamint a magyar export-import szállítások lebonyolításából.

ezután dr. dabronaki gyula államtitkár, a központi népi ellenőrzési bizottság elnöke beszélt a népi ellenőrzésről szóló törvényjavaslatról. egyebek közt elmondotta, hogy az 1957. évi 7. számú törvény, amely életre hívta a népi ellenőrzést, az ellenforradalom leverését követő idők igényeinek megfelelően rögzítette a népi ellenőrzés célját és feladatait, rendelkezésének jelentős része a népi ellenőrzés szervezetének kialakítását szabályozta. a törvényt időközben három törvényerejű rendelettel módosították, hogy megfeleljen a szocialista demokratizmus további szélesítésével, a népi ellenőrzési bizottságok és az államhatalmi szervek kapcsolatának elmélyítésével összefüggő új követelményeknek. a gazdaságirányítás új rendjének bevezetése további változásokat hozott, ez tette indokolttá, hogy a jogszabályok immár negyedik módosítása helyett új törvényben foglalják össze a népi ellenőrzés egész működését. a törvényjavaslat továbbfejleszti a kormány ellenőrző szervének kettős jellegét, azt, hogy társadalmi erők bevonásával, társadalmi jelleggel államhatalmi, közjogi funkciót lát el. alapelve, hogy a népi ellenőrzés keretében maga a dolgozó nép gyakorolja az ellenőrzést. ilyen szerve csak szocialista államnak lehet és van. ezt bizonyítja, hogy a népi ellenőrök 30 százaléka ipari munkás és dolgozó paraszt, s a társadalom valamennyi rétegének képviselői részt vesznek a vizsgálatokban.

a két napirend vitájában felszólaít: dr. bencsik istván, fegyveres istván, galló ernő, jedlicska gyula, kerkai andorné, pap jános, sándor józsef, varga gyula, varga károly és varga péter. a tanácskozás kállai gyula zárszavával ért véget./mtl/

19.10/ju

-42-

a szerkesztőségek figyelmébe!

la/tr-ju la

1968. szeptembr 20.

a bb 54. számú hír / fock jendő felszólaítása.../ első folytatásának harmadik bekezdése 6. sorától a szöveg helye - sen:

... az új mechanizmus működése. fock elvtárs hangsúlyozta, hogy ő már előzetesen olyan értelemben bizott az átmenet zökkenőmentességében...

a második folytatás harmadik bekezdésének 4. sorában a szöveg helyesen:

... többé-kevésbé helyesen értse azt...

ugyancsak a harmadik bekezdés 9. sorában a szöveg:

... sűrűn kifejezésre juttattuk, hogy vállalt kötelezettségeinknek... /mtl/

19.15/ju

-43-

bb 57. péter jános külügyminiszter látogatása a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen

t fe/gk szb zs

1968. szeptember 20.

péter jános külügyminiszter pénteken látogatást tett a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen. a vendéget dr. szabó kálmán rektor és szántai kálmán, az egyetemi pártbizottság titkára üdvözölte. a külügyminiszter időszerű nemzetközi kérdésekről tájékoztatta az egyetem állami, párt- és tömegszervezeti vezetőit. /mti/

--

bb 58. aczél györgy látogatása a magyar tudományos akadémián

t fe/tr szb zs

1968. szeptember 20.

aczél györgy, az mszmp központi bizottságának titkára látogatást tett a magyar tudományos akadémián, ahol találkozott a társadalomtudományi intézetek vezetőivel és párttitkáiraival. rusznyák istván, az akadémia elnöke üdvözölte aczél györgyöt, aki időszerű külpolitikai kérdésekről tájékoztatta a megjelenteket. /mti/

--

bb 59. komócsin zoltán tájékoztatója az írószövetségben

i hi/gg szb zs

1968. szeptember 20.

a magyar írók szövetsége péntek délután kibővített választmányi ülést tartott, amelyen meghívott vendégként részt vett komócsin zoltán, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára.

darvas józsef, az írószövetség elnöke és dobozy imre főtitkár üdvözölte a vendéget és a társaságában levő óvári miklóst, a központi bizottság osztályvezetőjét.

a választmányi ülésen részt vett írókat komócsin zoltán részletesen tájékoztatta a nemzetközi politika időszerű eseményeiről. /mti/

--

19.15/ln

1942

- 44 -

bb 60. elutazott a szovjet építőipari küldöttség

k sb/lk szb 1e

1968. szeptember 20.

a magyar-szovjet építőipari együttműködés bővítéséről folytatott egyhetes megbeszélések befejeztével g. karavajevnek, a szovjetunió építőipari miniszterének vezetésével pénteken elutazott budapestről a szovjet építőipari küldöttség.

a ferihegyi repülőtéren bondor józsef építésügyi- és városfejlesztési miniszter búcsúztatta a vendégeket. jelen volt sz.sz. szatucsin, a szovjetunió budapesti nagykövetségének táncosa is. /mti/

--

bb 61. kertészeti gépujdonságok bemutatója

a vid-cs/fné szb ká

1968. szeptember 20.

kertészeti-kisgép bemutatót rendeztek pénteken a szegedi felszabadulás tiszben, az nszk-beli bakó művek és a hőmezővásárhelyi mezőgazdasági gépjavitó vállalat együttműködésével készült három lövés kombinált kisgép számos kertészeti munkát könnyítő műveletet lát el: a zöltséges és virágkertészetekben ásásra, gyomtalításra és fűkaszálásra egyaránt alkalmas. ugyanezt a gépet télen - csakély átalakítással - hóeltakarításra lehet használni. az „ügyes” kisgép sorozatgyártását a jövő évben kezdi meg a hőmezővásárhelyi gépjavitó vállalat. a másik, ugyancsak hasznos kertészeti gépet, a primert, tápkockák készítésére konstruálták. a hőmezővásárhelyi vállalat új gyártmánya kerekeken gördíthető, félautomata berendezés, amely hat-szögletű táptalaj-hasábokat készít. a cserélhető nyomófejet segítségével nyolcféle méretű tápkockát gyárthatnak vele, így a zöltségfélék, és a dísznövények intenzív termesztéséhez egyaránt hatékony segítséget ad. /mti/

bb 73. a gondonkások napja

k ol/gk szb zs

1968. szeptember 20.

volt pénteken a zeneakadémián. a csellisták elődöntőjében a nap folyamán tizenheten álltak a nemzetközi verseny zsűrije elé. a hallgatóság érdeklődéssel kísérté a fiatal művészek vetélkedését, akik kötelező számként megszólaltatták beethoven c-dur szonátáját is. /mti/

--

18.30/szb

-45-

1942

bb 62. ,, rizses-,, -küldöttség látogatása a szovjetunióban

vid.cs/fné-ju ká bs

1968. szeptember 20.

szolnok megye három híres rizstermesztő nagyüzeméből, a tiszasülyi, a palotási és a középtisza állami gazdaságból, valamint az állami gazdaságok megyei főosztályáról rizstermesztési szakember-csoport utazott a szovjetunióba. a ,, rizses,, küldöttség tanulmányozza a kiváló szovjet rizstermesztő szovhozok és kolhozok legjobban bevált rizstermesztési módszereit, a betakarítás gépesítési tapasztalatait, néhány bőtermő rizsfajtából - egyenlőre kísérleti célokra - vetőmagot is vásárolnak. /mti/

bb 64. megkezdődtek a kaposmenti napok

a vid cs/fné-ju ká bs

1968. szeptember 20.

a somogy megyei nagyberkiben pénteken ünnepélyesen megnyitották a hagyományos kaposmenti napok eseménysorozatát. németh ferenc, a somogy megyei pártbizottság első titkára megnyitó beszédében méltatta az állattenyésztésükről híres kaposmenti falvak tsz-einek kimagasló eredményeit. a beszéd után megkezdődtek a szakmai találkozók. dr. guba sándor, a kaposvári felsőfokú mezőgazdasági technikum igazgatója előadást tartott a kaposvölgyi állattenyésztés helyzetéről és a fejlesztés további lehetőségeiről. ezután vita következett, majd a találkozó résztvevői megtekintették a kaposvölgy legjobb állattenyésztő gazdaságait.

szombaton a kiegészítő és melléküzemágak munkája szerepel a tanácskozás programjában, vasárnap pedig nagyberki község művelődési otthonában rendeznek nagygyűlést. a kaposmenti napok keretében kapospulan szarvasmarhatenyésztési, nagyberkiben szénaszáritó és szőlőtermesztési bemutatót, valamint népművészeti kiállítást rendeznek. /mti/

19.30/ju

19.30

-46-

a szerkesztőségek figyelmébe!

la/tr-ju la

1968. szeptember 20.

a bb 54-es számú hír / fock jenő felszóllása... / első folytatásának negyedik bekezdése helyesen a következő:

fock jenő ezután arról szólt, hogy miért sikerülhetett nálunk így a reform bevezetése és miért lehetünk bizakodóak a reform további sorsát illetően is. helyesen határoztuk meg a reform alapelvét és nem féltünk attól, hogy minden területen egyszerre az összefüggések szerves egységében vezessük be a reformot. három évet szántunk...

x x x

a harmadik folytatás második bekezdésének utolsó mondata / ,, egyébként a 800 millió... vettek igénybe.,, /

t ö r l e n d ő

x x x

a negyedik foly. első bekezdésének ötödik sorától a szöveg helyesen:

... mi általában a 13-15. helyet foglaljuk el Európában, termelékenység tekintetében viszont a 19. helyen állunk. ezt a kérdést tehát nem szabad lebecsülnünk... / a közbeeső mondat tör lendő. / /mti/

19.35/ju

19.35

-47-

bb 63. megkezdtek a próbaüzemlést a mádi ridegásványör-
lőben

a vid-kz/mné szb ká 1968. szeptember 20.

pénteken megkezdtek a hegytjai ásványbánya és őrlőmű csaknem 70 millió forintos költséggel épített és felszerelt új mádi ridegásványör-lőjének próbaüzemléstét. a négyzintes üzemcsarnokban felszerelt két ndk-gyártmányú őrlőlánc évenként 60 000 tonna nyersanyagot dolgoz majd fel. a korszerűen műszerezett üzemben minden ártalomnak kitett helyen porleszívó berendezések gondoskodnak a dolgozók egészségvédelméről. az új őrlőmű munkáját több évtizedre elegendő nyersanyag biztosítja. /mti/

--

bb 65. üzletkötések brnoban

1 sz/j szb 1e 1968. szeptember 20.

a hungexpo-hoz a magyar vállalatok újabb brnoi üzletkötéséről érkeztek jelentések. a nikex külkereskedelmi vállalat 22 aszfaltozógép és a hozzá tartozó kiegészítő utépitő berendezések szállítására kötött megállapodást a csehszlovák strojexport vállalattal. a most megrendelt aszfaltozógépek értéke csaknem 200 000 rubel. a nikex-nek azonban már nem ez az első szerződése a 10. brnoi gépipari vásáron, szintén a strojexport-nak öt f6h típusu bányakombájt adott már el.

a magyar vagon- és gépgyár a korábban megkötött állami szerződésben az 1966 és 1970 közötti időszakra 1103 vasúti személykocsi szállítását vállalta csehszlovákia részére. a hosszú lejáratu megállapodás értelmében a gyár kereskedelmi igazgatója, bittmann ernő a brnoi vásáron a strojexport-tal több mint 14 millió rubel értékű exportra - 245 nemzetközi és belsőforgalomra szánt vasúti személykocsi szállítására - kötött szerződést. /mti/

--

bb 75. a mezőgazdasági mérnöktovábbképző intézet tanévnyitó ünnepe

t jf/tr szb 1e 1968. szeptember 20.

pénteken a medosz székházában rendezték meg a mezőgazdasági mérnöktovábbképző intézet tanévnyitó ünnepségét. az ünnepségen résztvett dr. soós gábor mezőgazdasági- és élelmiszerügyi miniszterhelyettes. /mti/

--

19.30/lm

- 48 -

bb 80. időjárásjelentés

tr szb la 1968. szeptember 20.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 20-án, pénteken este:

nyugat felől felhősödés

várható időjárás szombat estig: nyugat felől megnövekedő felhőzet, legfeljebb a nyugati és az északi megyékben kisebb esővel. megélénkülő déli-délnyugati szél. helyenként reggeli köd. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 20 fok körül. /mti/

--

bb 81. fehér lajos beszéde a hungarofrukt budaörsi hűtőházának avatásán

a vid-gö szb ká 1968. szeptember 20.

budaörsön, pénteken adták át rendeltetésének a hungarofrukt zöldség- gyümölcs szövetkezeti export vállalat új hűtőházát. az ezer vagon áru, elsősorban gyümölcs tárolására alkalmas létesítményt az olasz frick europa-cég építette hat hónap alatt. rakodója elé egyszerre 21 vasúti kocsi állhat. a hűtőház termeiben 4 000 tonna termék széndioxidgázos tárolására is lehetőség nyílik. a hűtőház jéggyárában naponta 50 tonna jég készül.

a 150 millió forintos beruházással épült hűtőház avatóünnepségén megjelent fehér lajos, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter, szirmai jeno, a szövsz elnöke, dr. barta istván, a hungarofrukt igazgatójának megnyitója után fehér lajos mondott beszédet.

/fehér lajos beszédét korábbi kiadásainkon közöltük, a beszéd embargóját feloldjuk./

fehér lajos beszéde után cigány péter, a hűtőház vezetője vette át az új létesítményt, majd a vendégek megtekintették a korszerű hűtőház terméit, berendezéseit. /mti/

--

19.40/lm

- 49 -

f 20^a

bb 66. sajtótájékoztató az 5. kolorisztikai szimpóziumról
t/tz/gg-lm fe 1968. szeptember 20.

Balatonszéplakon szeptember 23 és 25 között rendezte a magyar kémikusok egyesülete és a központi kolorisztikai kutató laboratórium az V. kolorisztikai szimpóziumot. A tanácskozási programjáról pénteken a technika házában tájékoztatta a rendezőség a sajtó munkatársait.

A szimpózium szervezésévet lehetőséget kívántak teremteni, hogy az érdekelte szakemberek megvitathassák a kisebb tömegű szerves vegyipari termékek gyártásával kapcsolatos kutatási, termelési, alkalmazástechnológiai és gazdasági kérdéseket, felszínre akarják hozni azokat a gazdasági összefüggéseket, amelyek kényszerítő erővel hatnak a vegyipar szerkezetének bizonyos mértékű módosítására, különösen pedig azokat a módszereket, amelyek elősegíthetik a fogyasztókat közvetlenül érintő vegyi termékek gyártásának fellendítését, illetve a korszerű termékek gyártásának megindítását.

A szimpóziumon szóba kerülő kérdések érintik majd a textil-, az élelmiszer-, a bőr-, a lakk- és a műanyag-, valamint a szintetikus és műszál-ipart, de általában is a vegyipart.

Az előzetes jelentkezések szerint a szimpóziumon több mint 150 szakember vesz részt különböző egyetemek, kutató intézetek, gyárak, stb. képviselőiben. Eddig 15 külföldi résztvevő jelentette be érkezését. A napirendre tűzött harminc előadás közül ötöt külföldi szakemberek tartanak. /mti/

bb 68. napirenden szekszárd fejlesztése

vid cs/fné-lm ká 1968. szeptember 20.

Szekszárdon pénteken ülést tartott a Tolna megyei tanács. Egyebek között megtárgyalták szekszárd városfejlesztésének eddigi eredményeit és a soronkövetkező feladatokat. A tanácsülés megállapította; a legutóbbi öt év alatt ötezerrel nőtt a város lakóinak száma, így szükségessé vált, hogy új lakótelepeket építsenek. A kezdeti eredmények után a következő években tovább kell fokozni a lakóházépítés ütemét. A tanácsülés határozatot hozott szekszárd jelenleg még hiányos közműhálózatának fejlesztésére is. /mti/

19.50/lm

1987.2.21.

- 50 -

bb 67. „mézes- napok,, szekszárdon

a vid-cs/fné szb ká 1968. szeptember 20.

A nemzetközi méhészeti hetek alkalmából pénteken „mézes- napok,, kezdődtek szekszárdon. A Garay szálló nagytermében Kocsis Sándor, az országos méhészeti szövetkezeti központ igazgatója nyitotta meg a Tolna megyei méhészetek fejlődését bemutató kiállítást. A kiállítás egyik érdekessége, hogy ismerteti a legkorszerűbb méhészeti felszereléseket, segédessz- közközt, felhívja a szakemberek figyelmét a méz, továbbá a méhészeti melléktermékek hasznosítására. Külön kozmetikai tanácsokat adnak a méhpempő használatára. A kiállítás látogatói mézpalinkát és lépesmézet kóstolhatnak, válogathatnak a dunántúli leghíresebb mézeskalácsosainak illatos remekjeiből. /mti/

bb 69. befejeződött a nemzetközi szállodaépítési konferencia Balatonfüreden

b vid-cs/fné szb ká 1968. szeptember 20.

Balatonfüreden pénteken befejeződött a nemzetközi szállodaépítési konferencia. Három nap alatt több mint 300 szakember, köztük 60 külföldi vendég vitatta meg a hazai szállodaépítés fejlesztési lehetőségeit. Megállapították, hogy az idegenforgalom fokozatos növekedése már régóta sürgeti a szállodaépítési program megvalósítását. A harmadik ötéves terv időszakában tízezer ágygal bővül az ország, s ezen belül főleg a főváros, valamint a Balatonpart szállodáinak befogadó-kapacitása. A nagy-szabású program készítette hazai szakembereinket arra, hogy most megvitassák a fejlesztés építési és üzemeltetési problémáit. A konferencia külföldi résztvevői elismeréssel nyilatkoztak a Balatonpart új szálloda-sorairól. Véleményük szerint jó úton halad a magyar szállodaépítészet: a tervezők mindenütt keresik a szorosabb kapcsolatot a természettel; az esztétikai igényeket szerencsésen ötvözik a modern építészeti megoldásokkal.

A konferencián bemutatották a közeljövőben épülő új szállodák terveit és makettjeit. A szállodatervek közül a budapesti Hotel Duna Interkontinentál nyerte meg leginkább a szakemberek tetszését. Ugyancsak sikeresnek minősítették a keszthelyi, a Balatonfüredi, a Tihanyi és a Balatonföldvári új szállodák terveit is. /mti/

20.00/szb

2004.2.21.

-51-

bb 71. hogyan vehet részt magyarországi a fao programjában?
- o.e. fischnich, fao-vezérigazgatóhelyettes nyilatkozata

t jf/tr-lm 1e

1968. szeptember 20.

négynapos magyarországi látogatás után pénteken elutazott budapestről o.e. fischnich, a fao vezérigazgatóhelyettese és r.c. fortunescu, a fao protokollfőnöke. a vendégeket a ferihegyi repülőtéren dr. karcsai károly, a fao magyar nemzeti bizottságának főtitkára bucsúztatta.

x x x

o.e. fischnich, elutazása előtt nyilatkozatot adott az mti munkatársának. arra a kérdésre, milyen lehetőségek nyílnak a magyar mezőgazdaság és közvetve az ipar előtt a fao-programokba való fokozottabb bekapcsolódásra, a vezérigazgatóhelyettes elmondotta:

- Látogatásunk során személyesen is meggyőződtem arról, hogy magyarországi jelentős szerepet vállalhat a fao munkájában, tevékenységében. az együttműködéssel kapcsolatban már többféle terv, elképzelés ötlete vetődött fel. szervezetünk már is foglalkoztat magyar mezőgazdasági szakembereket, de azt hiszem, hogy már a közeljövőben lényegesen növelhetjük számukat. úgy gondolom, a mostani tárgyalások nyomán a fao székhelyén, Rómában is alkalmazunk majd magyar tisztviselőket, de ezen túlmenően a fao fejlesztési terveinek megvalósításánál fokozottabban szeretnénk támaszkodni a magyar szakemberek tudására, gyakorlati ismereteire. nagyra tartjuk a vizsgálatok, talajtani, talajjavítási, állategészségügyi, valamint az egyéb mezőgazdasági ágazatok mérnökeinek, orvosainak szakértelmét. azon fáradozunk, hogy kutatási és vizsgálati módszereik elterjedjenek a fao gyakorlatában is. a mostani tárgyalásokon bizonyos mezőgazdasági és erdőszeti termékek szállításának lehetősége is szóba került. a távlati tervek szempontjából tanulmányoztuk a vöröscsillag traktorgyár munkáját.

a vezérigazgatóhelyettes ezután rámutatott: - természetesen ezzel egyidőben magyarországi is számíthat a fao rendelkezésére álló információk, tudományos anyagokra. a szervezet a tiszta 2. vízlépcső modell-üzemeinek építésével kapcsolatban előrehaladott stádiumban levő tárgyalásokat folytat a terv magyar megbízottjaival; ebben a témában is előbbre jutottunk a mostani látogatás során. megbeszéléseinken előzetes megállapodás született mezőgazdasági és természettudományos ismeretterjesztő filmek cseréjéről. ebben a munkában a magyar televíziót szeretnénk bekapcsolni. - mondotta o.e. fischnich./mti/

19.56/lm

-52-

2006. évi

bb 82. dr. timár mátyás előadása népgazdaságunk időszerű kérdéseiről

c vid-cs/mné-ju ká la

1968. szeptember 20.

dr. timár mátyás, a minisztertanács elnökhelyettese, a kormány gazdasági bizottságának elnöke, pénteken kecskeméten a megyei tanács székházában népgazdaságunk időszerű problémáiról tartott előadást bács-kiskun megye politikai, gazdasági, társadalmi és tömegszervezeti vezetői előtt. bevezetőben szólt a gazdasági irányítási reform bevezetésének általános tapasztalatairól, majd elemezte az idei év 8 hónapjának eredményeit. körvonalazta a jövő fejlesztési terveit. hangsúlyozta, hogy a reform bevezetése kedvező tapasztalatokat hozott: az eddigiekben sikeres és zökkenőmentes volt és máris bizonyos életteljes eredményezett a gazdasági életben.

timár mátyás ezután felhívta a figyelmet azokra az irrális elképzelésekre, amelyek szerint már egy év alatt gyökeres változások várhatók. ezekhez legalább 3-4 évre lesz még szükségünk - mondotta. - eddigi gazdálkodási módszereink ugyanis bizonyos korlátokat állítanak elénk, s így elképzeléseinket nem tudjuk egyszerre kibontakoztatni. átmenetileg szükség van bizonyos kompromisszumokra is a régi és az új között. példaképp említett meg, hogy az elmúlt években annyi nagy beruházás indult, hogy befejezésük előtt újabbakat nem kezdeményezhetünk. legalább három-négy éves ,, kifutásra,, van szükségünk. mindezek ellenére már most világos: olyan eredményeket hoz a reform, amelyekre korábban a legnagyobb optimizmussal sem számíthattunk. különösen a vállalatok decentralizált jogköre hat kedvezően a fejlődésre, az a tény, hogy az egyes vállalatokat nem kötik a részletes tervmutatók. csaknem minden vállalatnál megkezdődött már a kalkulációs tevékenység, megélték az önálló gondolkodás, az alkotó kezdeményezés.

a reform első 8 hónapja alatt ipari termelésünk 5 százalékkal, a foglalkoztatottak száma 3, az egy dolgozóra jutó átlagtermelés pedig 2 százalékkal nőtt. a termelési növekedésével azonban még nem lehetünk elégedettek, kivéve budapestet és néhány nagyobb vidéki gyártelepet, ahol nem létszámnövekedéssel érték el a nagyobb eredményeket.

ezután a munkaerő- és készletgazdálkodás alakulásáról beszélt. dr. timár mátyás kifejtette, hogy a reform azt a célt tűzi ki, hogy a munkaerő-vándorlás fokozatos legyen, a meglévő munkaerőt viszont a vállalatok mindenütt maximálisan használják ki, s csak kisebb mértékben kerüljön sor létszámcsökkentésre.

/ folyt. köv./

20.12/ju

2014. évi

-53-

bb 82. / dr. timár mátyás... 1. folyt. /-ju

más jellegű probléma, hogy az előkészítés időszakában sok vállalat és tsz számos fontos áruból túlzott készleteket halmozott fel, a káros jelenség megakadályozására a nemzeti banknak szigorú hitelszabályozást kell majd alkalmaznia.

a mezőgazdaság idei termelését illetően néhány hónappal ezelőtt még borúlátóan nyilatkoztak a szakemberek, azóta lényegesen javult a helyzet. elmondhatjuk, hogy megtermett az ország kenyere: az idei gabonatermés valamelyest meghaladta a tervezettet, s így kisebb tartalékolásra is lehetőség van. országosan kissé javultak a kukorica terméskilátásai, s a szőlőtermétek is jól mutatnak a takarmányimport csökkentésére, a törekvésünk az, hogy a nehézségek ellenére biztosítsuk majd az ország takarmányszükségletét.

a legfontosabb intézkedési tervek között említette meg timár mátyás, hogy bizonyos központi szabályozásra van szükség a beruházásoknál. tavaly, az előző évihez képest 20 százalékkal emelkedett a beruházások összege, vagyis meghaladta a 60 milliárd forintot, ami rendkívül sor. minthogy a beruházások számottevő tökésimporttal járnak, a beruházási „túlfűtöttség”, növeli a költségvetés deficitjét. éppen ezért a következő években nagyobb beruházásokat csak szórványosan indítunk. ez a tendencia máris érvényesül. míg például az elmúlt években 40 nagy beruházást kezdtünk országosan, az idén már csak 19, a későbbi években pedig még ennél is kevesebb indulhat, hogy a költségvetést túl ne terheljék, továbbá, hogy a vállalatok szabadabban rendelkez-hessenek a fejlesztési alapjukkal.

ugyancsak kedvezően alakult az ország külkereskedelmi tevékenysége a reform első 8 hónapja alatt. a behozatal 2 százalékkal, a kivitel viszont 6 százalékkal nőtt a múlt év azonos időszakához képest. mindemellett keresnünk kell azokat az újabb lehetőségeket, amelyek a szocialista országok közötti gazdasági együttműködésben rejlenek.

végezetül timár mátyás vázolta a jövőre vonatkozó általános terveket, elképzeléseket. a többi között megállapította, hogy az életszínvonal emelését úgy oldjuk majd meg, hogy a javulásban a lakosság minden rétege egyaránt részesüljön. fontos feladat a munkásság és a parasztság életszínvonalának egyszintre hozása, noha korántsem egyenlősdiről van itt szó. különös gondot fordítanak a munkástörzsgárda életszínvonalának további emelésére, s fokozzák a lakásépítés ütemét is. /mti/

20.30/szb

Lótya

-54-

bb 70. shanti kothari professzor előadása india külpolitikaijáról

t ol/gg szb zs

1968. szeptember 20.

shanti kothari professzor, parlamenti képviselő, az indiai alkalmazott politikai kutató központ igazgatója, aki a magyar-indiai kulturális csereprogram alapján néhány napot tölt hazánkban - dr. bognár józsefnek, a kulturális kapcsolatok intézete elnökének, az mta afro-ázsiai kutatóközpontjának felkérésére - pénteken a kutató központban nagy érdeklődéssel kísért előadást tartott „india külpolitikája: az el nem készített országok problémáival foglalkozó hazai szakemberek körében adódott. /mti/

--

bb 72. elutazott a luganszki szovjet küldöttség

vid-cs/fné szb ká

1968. szeptember 20.

pénteken elutazott székesfehérvárról fejér megye testvérmegyéjének, a szovjet-ukrajnai luganszki kerület öttagú küldöttsége. a delegáció kilenc napot töltött hazánkban, megbeszéléseket folytatott a két megye kapcsolatainak fejlesztéséről. a vendégek ellátogattak fejér megye legszebb tájaira, felkeresték budapestet és kirándultak a balaton vidékére. a küldöttséget hercegkároly, a fejér megyei pártbizottság első titkára és dr. tapolczai jeno, a fejér megyei tanács vb. elnöke búcsúztatta. /mti/

--

bb 74. doráti antal budapesten

k ol/gk szb zs

1968. szeptember 20.

a zenei hetek első külföldi művészenvendége, doráti antal, a világhírű dirigens pénteken megérkezett budapestre. két koncerten vezényli a magyar állami hangversenyzenekart; mindkét alkalommal - szeptember 23-án és 26-án - az erkel színházban. /mti/

--

20.35/1

2041 Jel

-55-

bb 77. dr. kurt wunsche előadása

t bc/tm-lm zs

1968. szeptember 20.

dr. kurt wunsche, a német demokratikus köztársaság minisztertanácsának elnöke helyettese, igazságügyminiszter, a hazánkban tartózkodó ndk-beli igazságügyi küldöttség vezetője, a magyar jogász szövetség rendezésében pénteken délután a német jogfejlődés néhány kérdése címmel előadást tartott a jogászházban. az előadáson megjelent dr. korom Mihály igazságügyminiszter, dr. szakács ödön, a legfelsőbb bíróság elnöke és dr. prandler árpád, a magyar jogász szövetség főtitkára.

a jogász házigazdás nagy érdeklődéssel fogadta az előadást./mti/

..-

bb 78. peter gugalov,

k ol/gk-lm zs

1968. szeptember 20.

neves bolgár tenorista, a berlini staatsoper tagja az operaévad első külföldi művészvendégeként pénteken megérkezett budapestre. két alkalommal lép föl az erkel színházban: vasárnap a rigo letto előadásán énekl a mantuai herceg szerepét, szeptember 27-én pedig alvarót alakítja verdi „a végzet hatalma„ című dalművésben./mti/

..-

bb 83. hindemith operával nyitott a szegedi nemzeti színház

vid-kz/mné-lm ká

1968. szeptember 20.

hindemith: mathis, a festő című három felvonásos operájával pénteken este tartotta évadnyitó előadását a szegedi nemzeti színház. az operát bozóky istván rendezte. a zenekart vaszy viktor vezényelte. a főbb szerepekben szabó miklós, gyimesi kálmán, vadas kiss lászló, karikó teréz, berdál valéria és ivánka irén lépett a közönség elé. az új évadban 12 opera, balett és prózai mű bemutatása szerepel a „nagy-színház„ műsorán, a „szegedi játéksín„ nevet kapott kamaraszínházban pedig 8 bemutatóra kerül sor./mti/

..-

20.45/ju

f 4¹⁰

-56-

bb 79. bérlet-tervek, ősbemutatók, csökkenő előadásszám - sajtótájékoztató a déryné színház új évadjáról

t pr/tm-lm zs

1968. szeptember 20.

az elmúlt évadban az ország több mint 450 helységében 2.200 előadást tartottak az állami déryné színház falujáró társulatai - tájékoztatta az újságírókat pénteken szalai vilmos, a társulat igazgatója. a többi között elmondotta, hogy az új évad jónéhány jelentős változást hoz a színház életében. a legfontosabb talán az, hogy a nívósabb előadások érdekében több mint 400-zal csökkentik az előadás-számokat. ilyenformán lehetőség nyílik arra, hogy „emelt-mércéjű„ előadásokat tartanak a színházszereplőre usiaknak. a színház vezetői tervezik, hogy a következő szezontól kezdve törzs-helyeiken 5-6 előadásra szóló bérletet bocsátanak ki. előadásainak mintegy 70-75 százalékat szeretnék bérletben „eladni„. szalai vilmos a továbbiakban szóváltette, hogy a társulatok munkáját nehezítik az ugynevezett harki-brigádok, amelyek nívótlan, sokszor össze-csapott előadásaikkal „letarolják„ a különböző megyéket. az igazgató dicsérte a komárom megyei kitűnő kezdeményezését: kísérletképpen egyéb programmal egybekötött színházi autóbusz-járatokat szerveztek a déryné társulatok egy-egy előadási helyére.

az új évad bemutató-naptáráról, műsortervéről is szó esett a sajtótájékoztatón. legközelebbi premierjüket örkény istván tragikomédiájából, a tótékből tartják - szalai vilmos rendezésében. ezt követi bárány tamás „a fiam nem a lányom„ című műve zenés, dramatizált változata, „nem születtem grófnak„ címmel. a zenés vígjátékhoz az ismert payer-s.nagy szerzőpár szolgálatbetétekkel. ezt a produkciójukat csongrádi mária rendezi. készülnek - kertész lászló rendezői instrukciói alapján - molnár ferenc liliumjának bemutatójára és vörösmarty csongor és tündéjének felújítására. az évad derekán kap színpadot „az állam én vagyok„ című gáspár margit dráma, s ezt követi schiller don carlosának bemutatója. terveik között szerepel, hogy történelmi színművel üdvözlik a tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulóját./mti/

..-

20.44/lm

f 21¹⁵

- 57 -

bb 84. sajtótájékoztató a porondon - megkezdte budapesti vendégszereplését a Liverpool cirkusz

t vt/tr-lm la

1968. szeptember 20.

abból az alkalmából, hogy a Liverpool cirkusz megkezdte budapesti vendégszereplését, péntek este sajtótájékoztatót rendeztek az Üllői uti lakótelepen, ahol a társulat tábort ütött. Karádi Béla, a cirkusz vállalat művészeti osztályának vezetője az újságíróknak elmondotta, hogy a Liverpool cirkusz április közepe óta tartózkodik Magyarországon, s együttesen az elmúlt hónapokban serege járta a kisebb-nagyobb városokat. Az előadásokat mindenütt igen nagy érdeklődés kísérte, s a művészek nagy sikerrel léptek fel. Eddig az angol-magyar koprodukciós műsort több mint 500.000-en tekintették meg. A programban néhány olyan magyar szám is szerepelt, amelyeket az utóbbi években csak külföldön mutattak be.

~~sajtó~~
a sajtótájékoztatón bejelentették, hogy a cirkusz szeptember 24-ig marad a lakótelepen, 25-től 27-ig Csepelen, 28-tól október 1-ig Pestszentlőrincen, a Lehel téren, október 2-től 7-ig pedig látványosan a Petőfi híd budai hídfőjénél vendégszerepel. Így tulajdonképpen a produkciót helyébe viszik az említett kerületek lakosainak.

a sajtótájékoztatót követően az együttes megtartotta első előadását, amelynek műsorszámait a nézők nagy tetszéssel fogadták. /mti/

--

20.55/ju

fr 21¹⁵

v é g e

-58-

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 55. számú hírünk / a kgst fokozódó szerepéről /
1. folytatása 1. bekezdésének utolsó három mondatát kérjük

tárgyaltannak tekinteni!

a szöveg tehát helyesen:

... amely meghatározottan a szocializmus építésének eszközei között szerepel.

- az a véleményünk, hogy.....

/mti/

--

22.50/-s

fr 22⁰⁰

- v é g e -

- 59 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ő l d i h i r e k

1968. szeptember 21.

bb 1. koncertbérlet bartók és kodály vonós kamaraműveiből

i o l/gk-lm zs

1968. szeptember 21.

Immár hagyomány, hogy a budapesti zenei hetek alkalmából az országos filharmónia külön bérletbe csoportosítja bartók és kodály kamaraműveit, számítva a műfaj kedvelőinek érdeklődésére. már két alkalommal került sor bartók összes vonósnégyeseinek sorozatszerű reprezentatív előadására, a kodály zoltán halála utáni esztendőben kibővítették a sorozatot a két 20. századbeli magyar klasszikus összes vonós-kamarazenei műveinek előadásával. ebben az évben tehát első alkalommal szólat meg ebben a bérleti sorozatban bartók hat vonósnégyese mellett kodály két kvartettje és trió-szerenádja, a kilenc művet három hangversenyen tűzi műsorára három reprezentatív kamaraegyüttes: a weiner-, a bartók- és a tátrai-vonósnégyes. a kamaraesteket a zeneakadémia kis-termében rendezik.

a bérletek árusítását már megkezdték./mti/

.-.

bb 2. üzlet - a diákok készíttette cikkek értékesítésére

i vt/m-lm zs

1968. szeptember 21.

a szakközépiskolák szakmai gyakorlatain, valamint a gimnáziumok gyakorlati foglalkozásain készült és készíthető hasznos munkadarabok, termékek - iskolai és közszükségleti cikkek, eszközök stb. - forgalomba hozatala és a termeltetés segítése céljából megnyitották az iskolai termékek boltját budapesten a 7. kerület landler jenő utca 47.-ben.

/folyt.köv./

- 1 -